

rek

lezárták a határt Huel-Portugália között. Az adokolták meg, de olyan bizonyos idő óta zati Badajos tartomány és a szintén a felkelők melvában. Másrészt — sok — a kormányerők vezettek a cordovat

altárból jelentik, hogy res pénzember ideérke- gépen folytatta utját állítólag March a közel- lést folytatott Mussoli-

ti San Sebastianból, derők elfoglalták Cavan- eg ádáz ellenállása után egpecsételi Gijon sorsát. k mostan a köztársasá- iai fellegvára felé köze-

apok szerint tegnap há- raj jelent meg a város at dobott le, majd gép- lakosság közé. Negyven- 87 megsebesült, 34 ház A felkelők iskolásgyere- ró-kekre is rálöttek.

enek Palesztinába Egyip-

b tanács ösztöbített tag- ok elnökét a Sussex hadi- állították, ahol katonák na elrendelte a sajtócen- t események londoni vissz-

Az angol főváros közvéle- ssal fogadta a palesztinai lépését. A politikai körök terror letérésére irányúó

tezőket írja: „A legfel- amelyet a királyi bizotti- kékkormányának” neve- né nyilvánítását és az el- zékedéseket nemcsak a arab is örömmel fogadja, iten fognak felélegzeni a A terrort meg kell szün- ált politikai viszonyoknak országban.“

minisztertanács a nemkívánatos utasítása ügyében

francia kormány ma új- tartott, amelynek kele- gyminiszter jelentést tett na tartózkodó nemkívána- sítására tett intézkedések-

zteftanácsban a kormány ma eddigi pénzügyi monetáris szabadsághoz továbbá békepolitikáját, tytat 15 hónapja Delbos Blum- és a Chautemps Nagybritanniával egyetér- tés kitarat a benemavatkot- t a spanyol kérdésben.

es ezután jóváhagyta a atkozatát a 40 ófás mun- g. A kormány emlékezte- kkat annak szükségességé- k a közrendet és a társa-

es végül jóváhagyta az ellen foganatosított intéz-

dollárt örökölt zaiu cipész

ber 2. A washingtoni kon- a hirt, hogy Osmanovici- millió dollárt örökölt egy su Leopold Dembiki nevű

önyv és Lapkiadó R. T. strada Baron L. Pop 10. számszám: 18-60.

ENZURAT

Taxa postala plátte in num. No. 224713.929. Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60. Előfizetési áfak: Havonta 110, negyedévre 320, fél- évre 600, egészévre 1200 lej. Kül- földre: Havonta 2, negyedévre 6, fél- évre 12, egészévre 20 dollár. Hir- detések díjszabás szerint. Az „UJ KELET” a transilvaniai és banati zsidóság egyetlen politikai napilap- ja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ROMANIA 1 LEU-POSTA

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Há- szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52. Kedd, 1937. október 5. 5693. ÉV. TISRI 30. XX. ÉVF. 223. SZAM.

„A benemavatkozás meghalt és el kell temetni”

Elutasító lesz Olaszország válasza a spanyol kérdésben átnyújtott francia-angol jegyzékre

Olaszország ragaszkodik ahhoz, hogy a kérdést a be- nemavatkozási bizottságban tárgyalják

Párizs, okt. 4. A Petit Parisien római tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy el- lentében bizonyos derülő felvételekkel, az olasz kormány válasza a francia-angol jegy- zékre a legkifejezettebb fenntartással lesz megfogalmazva. Olaszország a kérdés meg- tárgyalását a benemavatkozási bizottság eé fogja kémi utaltatni, ami majdnem egyet jelent álca nélküli elutasítással. A L'Humani- te azt hiszi, hogy Olaszország nem fog válaszolni, mielőtt újabb csapatokat nem küldött Spanyol- országra.

Eddig az angol javaslatokra adott egyetlen válasz Valencia bombázása volt.

Mint Londonból jelentik, a Daily Tele- graph azt állítja, hogyha Olaszország kitart a spanyol kérdésnek a benemavatkozási bi- zottságban való további tárgyalása mellett, Anglia és Franciaország nem fognak formá- lisan ellenkezni, hanem csak azt fogják ki- kötni, hogy a tárgyalások menetét siettes- sék.

A Havas párizsi jelentése szerint a ma reggeli lapok elsősorban a népszövetségi köz- gyűlésnek a spanyol kérdésben hozott hatá- rozatával foglalkoznak. A Le Jour megállá- pítja, hogy az amerikai latin államok blok- ka tartózkodott a szavazástól és erre számi- tani lehet mindenkor, amikor Spanyolorszá- grol lesz szó, mert ellenzik a szovjetek politi- káját.

Jelentőségteljes Olaszország számára a közép-európai államok és a Balkán-ál- lamok állásfoglalása, amelyek Franciaor- szág és Anglia mellé állottak és ezzel kényes magatartást vállaltak a Berlin Róma tengellyel szemben.

Olaszország különben csatlózott Magyaror- szág és Ausztria szövetségében, mert ugy számított, hogy azok a javaslat ellen fognak szólni, mint Portugália és Albánia. A People szerint a szavazásnak nagy fontossága van a Népszövetség számára és bizonyítéka a nemzetközi szolidaritás évének. A benem- avatkozás meghalt és az egyedüli becsületes politika: el is temetni.

Az amerikai protestánslelkészek eles állásfoglalása a Franco-párti spanyol prelátusok ellen

Newyorki jelentés szerint, arra a levélre válaszul, amelyben néhány spanyol prelátus Franco tábornok érdekében mondott pré- dikációkat, 150 amerikai protestáns-lelkész nyílt levelet tett közzé, amelyben elítélik a spanyol prelátusok magatartását és kijelen- tik, hogy a spanyol viszály a demokrácia erőinek és társadalmi fejlődésnek harca a privilegizált osztályok és a fasiszmus ellen. Sajnálatos, hogy a spanyol prelátusok sikra- zálnak a fasiszta reakció mellett, akik nem fognak rokonszenvre találni az Egyesült Ál- lamokban sem személyük, sem a katolikus vallás irányában. Ez azon nyilatkozatoknak is tulajdonítható, amely megvetéssel szól azon epekről is, amelyek az amerikai nép értékes örökségei közé tartoznak.

Valencia bombázása

Valenciából jelentik, hogy köztársasági köz- vélemény szerint az északi fronton a helyzet változatlan. A keleti arcvonalon tegnap szá- mos robbanás és sztrénabugás halatszott Huezca felől. Terruelben, Villa Verde körze- tében a köztársaságiak elfoglaltak 75 házat az Orcarits városnegyedben. A Tagetól délre a felkelők megtámadták Morador de las Nieves és Toledo körül más állásokat is, de visszaverték.

Egyidejűleg jelentik Valenciából, hogy a felkelők repülő támadásai tegnap 30 emberl- dozatot követeltek és 150 embert sebesítet-

tek meg. Ezen számok nem véglegesek, mert még több áldozat lehet a bombáktól ért há- zak romjai alatt. A felkelők repülői több, mint 100 bombát dobtak a városra.

A Stefani saint jean de luzi jelentése szer- int 3 repülőraj 40 percen át bombázta a Barcelona kikötőjében lévő hajókat és a kü- lönböző fegyver, valamint repülőalkatrész- gyárakat.

Francó és Mussolini újabb táviratvá- lása

A felkelők salamancai rádióállomásának mikrofonja előtt tegnap este felolvasták azt a táviratot, amit Mussolini intézett Francó tábornokhoz születésnapja és generalissi- musszá való előléptetése alkalmából. A Duce méltatta Francó tábornokot azon eredmé- nyekért, amiket a civilizáció destruktív erői elleni harcban ért el és szeretését kíván a spanyol felkelők ügyének diadaához. Francó tábornok köszönetét fejezve ki Mussolininek, üdvözölte, dicsőeséges berlini útja alkalmával, amely alkalmat adott arra, hogy a két nép barátsága megünnepelessék és közösen juttassék a két nép zseniális vezetői közti tel- jes egyetértést.

A felkelők hadijelentései

A felkelők salamancai hivatalos közlemé- nye szerint az asturiai fronton az eszések megakadályozták a hadműveleteket Leonban

egy Tolibintól kiindult hadoszlop elfoglalta Luiecina hegyet Riono körzetében a felke- lők elfoglalták az organdai és Sierra Rum- pion állásokat. Az aragoni arcvonalon a fel- kelők visszaverték a köztársaságiak erőyes támadását, amit Pjejo Mayor ellen inditot- tak.

A felkelők szeptember folyamán 22 köztár- sasági gépet lőttek le, amelyek közül kettő bombavető volt, a többi vadászgép. A felke- lők szeptemberben csak 3 vadászgépet vesz- tettek.

Kormánycsapatok jelentős győ- zelme Madridtól délre

A Havas madridi jelentése szerint a Villa Verde szektorban, Madridtól délre, ahol ré- góta nem voltak hadműveletek, a kormány- csapatok támadást intéztek a felkelők had- állásai ellen és visszafoglaltak hatvan házat. A támadás meglepte a felkelőket, akik meg- kísérelték az ellenállást, de kénytelenek vol- tak feladni állásaikat. Ma reggel a felkelők tüzserége akcióba lépett és tűz alá fogta a kormánycsapatokat. Az éjszaka folyamán azonban a kormánycsapatoknak sikerült me- gerősíteniük állásaikat és visszaverték a fel- kelők támadását. A kormánycsapatok ezen előrenyomulása fontos momentum az Usera szektorban várható hadműveletek szempont- jából.

Goga Octavian antiszemita ki- rohanása a nemzeti kereszténypárt aradmegyei népgyűlésén

„Nem vettük észre — mondotta Goga — hogy mialatt az egyesülésnek örülnék, a zsidók kilopták zsebünkől a pénztárcát”

Arad, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Va- sárnap délután a nemzeti kereszténypárt népgyűlést rendezett az aradmegyei Kis- jenő és Borosjenő községekben, amelynek keretében Goga Octavian, a párt elnöke, beszédet intézett a tömeghez. A szókva- nyos antiszemita szövegekkel telítült beszédben többek között a következőket mondotta a volt miniszter:

A multban a magyar uralom ellen küz- döttünk, most pedig a zsidóság uralma ellen kell harcot folytatnunk. A zsidóság tevékenységének köszönhető, hogy a mezőgazdasági termékek nevétségesen olcsó áron kell elpocsékolni, ugyanakkor pedig a vas, a cukor, a cement rendkívül drága, mert a nagy iparvállalatok zsidók kezében vannak.

— Ha egy román paraszt szeget ver a falba, — dörögte a szónok — hogy a meg- váltó képét felakassza, mindannyiszor Auschnitt vagyonát gyarapítja. A mai Ro- mániának a zsidók az igazi ellenségei. Nem vettük észre, hogy mialatt mi, románok az egyesülés fölötti örömlünkben egy- mást öleltük, a zsidók kiemelték pénztár- cáinkat.

— A hamis állampolgárságok terén Máramaros megye vezet, ahol szintén a zsidók számára hamisítottak állampolgár- sági igazolványokat.

Goga ezután politikai programját is-

mertette, amelynek során többek között a következőket jelentette ki:

— A nemzeti kereszténypárt a törvény keretein belül akar működni. Elitéljük az erőszakot, de minden türelemnek van ha- tára. A román népek igazságot kell szol- gáltatni, mert keserű lesz az az idő, amik- or a nép maga veszi kezébe az igazság- szolgáltatás jogát. Mi nem akarunk senkit megfojtani, de leszögezzük, hogy Románia a román állam alattvalói. Ezzel szemben pedig mi történik? A zsidók megfullasztá- nak bennünket. Ünnepelesen kijelentem, hogy abban a percben, midőn elfoglalom a miniszteri bársonyszéket, intézkedni fo- gok arról, hogy vizsgálják felül az utle- veleket, akiknek száma az országban több százezerre rug és nézzenek utána a háboru után beszívárgott elemek állampol- gárságának, akik kiszívják az ország vé- rért.

— De nemcsak erre lesz gondom. Ar- ról is intézkedni fogok, hogy a sarindari sajtó zsidó újságiról koncentrációs tábo- rokba kerüljenek — fejezte be beszédét Goga.

Ezután felszólította a népgyűlés részt- vevőit, hogy a legtovábbi falvakban is közöljék a gyűlésen hallottakat. A népgyűlés befejeztével Goga visszautazott a fővárosba.

Weizmann, a szónok

Irta: Meyer Ebner

Számtalanszor hallottam beszélni Weiz- mannt — kongresszusokon, állandó és poli- tikai bizottságokban, Actins Comité ülésein és népgyűléseken. A szó tulajdonképpen ér- telmében nem szónok. Hiányzik ehhez az erős és csengő hang, amely a terem leghát- sabb sarkáig is elhatol és az ellenálló hallga- tókat is kényszernek rendeli alá. Mégis nagy szónoki sikereket ér el.

Bizonyos, hogy a szónok személyisége és a nimbusz, amely körülveszi, hozzájárul si- kereihez. Az emberek tudják: a Cionista Vi- gszervezet elnöke beszél. Az ő szavainak és véleményének egészen más a sulya és az értéke, mint más, sok kiváló szónoknak, mert ezek a szavak annak az embernek az ajkáról hangzanak el, aki a mi politikánkat csinálja s közvetlen kapcsolatban áll a man- datárus hatalommal. Az első forrásból be- szél hozzánk.

Weizmann, mint egyetemi tanár, mint ne- ves tudós, aki a világháboru legsu yosabb idejében értékes és elismert szolgálatot tett Angliának, előkelő társadalmi pozíciót fog- al el és gazdaságilag is független. Eddigi vezéréink közül — Heriz is beleértve — senkise nem mondhatta magának ezt a saját erejéből kivivott társadalmi érvényesülést és érthető, ha a mi tömegeink elfogódott tiszte- lettel néznek fel az alakra is imponáló jelen- ségre, akit Weizmannnak hívnak és ajkán csöng a figyelem, ha a nyilvánosság előtt be- szél. De ha mindezen külső momentumokat, amelyek a szónok javára szolgálnak, figye- lmen kívül hagyjuk, még akkor is sok marad, ami bárki mást nagyszerű szónokká avat- hat.

Weizmann nem nagyhangú szónok. Nem úgy szól hallgatóságához, mint egy könyv, hanem, mint ember az emberekhez. Minden- ki megértheti őt. Egy jó beszédnek az elő- feltétele a gondolat kifejezésének egyszerűsége és világossága. A legjobb mértéke a be- széd értékének, hogy a hallgatók utólag ké- pesek-e a hallottaknak emlékeztetőül való reprodukálására. Ragyogó szónokokat hallot- tam már, akik temperamentumukkal, viharos tapsokra ragadtatták a hallgatókat. De ha utó lag megkérdezték a hallgatókat, tulajdonké- pen mit mondott a szónok, zavarba jöttek. Az emlékezetben kevés maradt a beszédből és a hatás napról-napra ellilant.

Más a helyzet Weizmann beszédeimél. Min- dig mond valami olyasmit, ami megmarad az emlékezetben. Való dolgokat mond és olyan formában, ami azt érdekessé teszi. Mert egy jó beszéd kelékeihez tartozik, hogy a hallgatóságnál ne bukkanjék fel az unal- lom.

Minden szónok tudja, a sikere attól függ, hogy van-e kontaktsa a hallgatókkal. Ha elveszti ezt, elrontja a hangulatot. Ha Weiz- mann beszél, halálos csend uralkodik a te- remben. Minden fül feszülten figyel és jóakar- ratu szemek néznek fascináltan az emberre, aki gondolatait, véleményét fejt ki és nem utolsó sorban szívét önti ki előttük.

Es ha helyes az ítéletem, a weizmanni be- szédek sikereinek nagy titka abban rejlik, hogy nemcsak az értelemhez szól, hanem szívből beszél a hallgatók szívéhez. Régi igazság, hogy a szívből jövő szavak szívek- hez is találják. A szónok tudja, hogy hisz- nek neki. Nincs hamisság a lelkében és min- denki érzi, hogy nem, mint egy ügyvéd be- szél kliense érdekében, nem is mint egy tu- dós valamely tudományos témáról, hanem mint valaki, akinek az ügy, amelyet képvisel, a legnagyobb mértékben személyes ügyévé vált. Es ez hódítja meg a szíveteket.

Weizmann, a szónok, különösen nagy a polemiában, leggyengébb a kongresszusok megnyitó ülésein tartott hivatalos beszédek- ben. Weizmann harcos ember, aki kedvvel lendíti magába fegyvereit. Sokszor volt dol- ga gyakorlott vívókkal, de a győzelem és si- ker rendszerint az övé. Közben nem tud el- lentelni a vágnak, hogy egy szóval, vagy egy lelkisnylvó kifejezéssel meg ne sehezze ellefnelet. Difficile ast satiram non diceo, —

és így szerzett magának engesztelhetetlen ellenségeket. A tárgyilagos ellenzékiesség forrása igen gyakran a személyileg megsértett érzékenység.

Weizmann Angliában él, abban az országban, amely tanító mestere lett a világnak a demokráciában. Lelke mélyen azonban nem demokrata és közvetlen munkatársainak bosszúságára gyakran teszi azt, amit akar, anélkül, hogy őket megkérdezné. A demokrácia szempontjából ez tagadhatalanul hiba. De ez az elnöki hiba vezéri erény. Erény, na a vezérnek sikere van, és megbocsáthatatlan hiba, ha a vezér önféjtsége hajótörést szenved.

A megítélésben csak egy kritériuma van a történelemnek és ez a siker. Mert a siker a történelem istene.

Es ezért — enyhén szólva — óvatlanság, ha Weizmann oly gyakran mondja hűveinek, hogy az ő elnöksége mindig bajjal jár. Ilyen beismerést nem tesz az ember s különösen olyan időben, amikor oly sok minden sors-

döntő fordulat előtt áll.

De ezek a politikai hibák, amelyek az elővigyázatlan nyilatkozatokban rejlenek, teszik Weizmann, aki úgy beszél, ahogy érez és gondolkodik — rokonszenvesse. Meg kell éreznie ezt a rokonszenvet, amikor a szószéken áll és órákon keresztül a kongresszushoz beszél. Ez a tudat ad neki biztonságot és fölényt és bár Weizmann nem tükör előtt készül el beszédeire — csak egy papírgyűjtet van előtte és teljesen szabadon beszél — önkéntelenül is nagy szónoki művészetet produkál, amennyiben fejtegetéseit deris képekkel s anekdotákkal fűszerezi, hogy nyomában, azután a legégetőbb zsidó problémákhoz nyúljon hozzá és nyelvezetének a profétákra emlékeztető lendületet ad, mint például a legutóbbi kongresszuson, amikor Rav Meir Berlinnek válaszolt, aki azzal aposztrofálta, hogy Weizmann inkább legyen vezér, mint proféta.

Weizmann válasza ekkor olyan magasság-

ban szárnyalt, aminőt maga sem szokott érzni. Breznünk kellett, mily sokat merit ez az ember a profétaság kíneseiből és a szeretet áradata, mely ezek szívéből fakadt, hullámzott a szónok felé.

Es a szeretet magasabb fokon áll, mint a „hosszantartó viharos taps.“

Es még valami. Beszédei akkor is a legmélyebb hatást gyakorolják, hogy ha azokat elolvasták. Ez azt bizonyítja, hogy tartalmilag és nyelvezetileg is magas színvonalon állanak. Weizmann, a szónok és az író egyaránt magas fokon áll. Milliókra hat. Beszédei és írásai kényszerítő, éles logika mesterművei. Hallani kellett őt a huszadik kongresszuson, amint a „ángoló nemet-mondók szónokainak kezéből kiütötte a fegyvert. A talpraesett weizmanni logikára nehéz változatokat. A XX. kongresszuson ezért a nemet-mondók tartották a szebb, az igent-mondók az okosabb beszédeket — elsősorban Weizmann Chaim.

Weizmann meg tudja győzni az embereket. Lehet-e többet mondani egy szónokról?

6. A Vásárhelyen összeült fiatalok egy szabadságot szerető nép nyíltságával fordul a nemzeti álmaiban beteljesült és Gyulafehérvár magas szelleméhez felemelkedni tudott román népéhez és irányítóhoz, hogy az élet és ember jogaiban veszélyeztetett magyarság számára találja meg azt a módot, amely a lelki kibéküléshez, egymás becsületes megértéséhez vezet és a történelmi egymásuraltságban élő két nép számára a szabad testvéri együttélés lehetőségeit megteremti.

Az erdélyi magyar sajtó háboru utáni szerepe...

A „Vásárhelyi Találkozó“-nak elnevezett magyar kisebbségi ifjúsági parlament napirendjén ezután az erdélyi magyarságváru sajtó szerepe került a szőnyegre.

Gagyai László marosvásárhelyi ref. elemiiskolai igazgató és író értekezett erről a tárgyról ezen a címen:

„Az erdélyi magyar napi és időszaki sajtó háboru utáni működése, mostani állapota és jövőbeli szerepe.“

Az előadó részletesen tárgyalta az erdélyi kisebbségi sajtó háboru utáni működését, amelyet éles és sokszor igaztalan kritikában részesített, de megállapításaiban hangsúlyozta, hogy a nemzeti alapon álló sajtó az erdélyi kisebbségi magyar nemzetet érdekében küzdött, majd a következő határozati javaslatában körvonalazta az erdélyi magyar sajtó jövőbeli szerepét:

1. A „Vásárhelyi Találkozó“ megvizsgálta az erdélyi magyar kisebbségi sajtó helyzetét, szerepét és feladatait és kimondja, hogy kisebbségi sorsban a sajtó az egység, szellem, példa és tanítás erejének napi megnyilvánulása kell legyen.

2. Történelmi hivatását csak akkor töltheti be a sajtó, ha a nemzet szent hagyományain, értékein és érdekein felépülő nemzeti demokrácia gondolatát tartalmazza.

3. Ne szolgáljon tehát idegen érdeket önzést és hazugságot. Legyen mértéke a tárgyilagosságnak és őrizze a népi jövőbe vetett jogos reményességnek. Legyen felkészült harcos a nép igazságos vágyainak, szellemi hivatásnak, politikai mondanivalójának.

4. A „Vásárhelyi Találkozó“ mélyen elítéli és harcot vállal azon sajtótermékek ellen, amelyek tudatosan megbontják a nép szellemi egységét, rágalmozásokkal lealacsonyítják méltóságát, megátadják történelmi öntudatát és árulást követnek el a magyar nép és magyar szellem értékei és érdekei ellen.

5. A „Vásárhelyi Találkozó“ az alkotmánytörvénynek a sajtószabadságra vonatkozó intézkedéseinek gyakorlatban való alkalmazását is kéri.

Az előadás elhangzása után igazgatót átmozdított Demeter Béla Kolozsvár, s Venczel József és Balogh Edgár Kolozsvár, továbbá Arató András Nagyvárad, mutattak rá a kisebbségi sorsba szakadt erdélyi magyar lapok sorsdöntő küzdelmeire és munkatársainak hősiességére, mire az érvek hatása alatt egyhangú határozatképpen a határozati javaslat megállapította a nemzetet demokratikus és erkölcsi alapon szolgáló erdélyi kisebbségi sajtó történelmi szerepét a háboru utáni időkben és azokkal szemben elismerését fejezte ki.

A vasárnapi tanácskozások előadója Nagy István munkás, az ismert erdélyi munkásíró volt, aki az „Iparos és munkástömegek neveléséről és szerepéről“ értekezett.

Előadásában annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a Marosvásárhelyen feltámadt új kisebbségi generáció vállalja a jövőben a közvetítőszerepet a munkásság és a tőle elidegenített más kisebbségi polgári rétegek között, a munkás és kisiparostömegek nevelésének és nemzeti önvédelmi szerepének betöltése érdekében és megállapította, hogy a magyar munkástömegek gazdasági és társadalmi helyzetét nem lehet csupán az erdélyi magyar közösség keretein belül megoldani, mivel azok nagyrészt, általában a román állam, a romániai ipar és kereskedelem függvényei.

Eppen ezért helyesnek látja, hogy a munkásság nemzeti és gazdasági védelmét szolgáló nemzetközi szakszervezeteket és kisiparos szervezeteket támogassák és a magyar és román közötti jóviszonyt a dolgozók között előmozdítsák...

Benczel Béla

Az erdélyi fiatal magyar szellemiség parlamentje:

A „Vásárhelyi Találkozó“ a szellem szabadságáért és a demokráciáért szállt sikra a kisebbségek érdekében...

Tartalmas előadások és értékes hozzászólások tarkították a tanácskozások második napját

Tárgu-Mures, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Második napja tanácskozik Marosvásárhelyen, az erdélyi szellemiség kulturgóc-pontjában, az erdélyi fiatal magyar szellemiség parlamentje és a tanácskozások alapján azt lehet megállapítani, hogy az ország egész kisebbségi közvéleményének főlegszáított vágya teljes mértékben valóra vált a fiatalok parlamentjének eddig felölt munkaprogramjából és munkatervéből és száthatvan kisebbségi fiatal magyar intellektuel, politikai és világnézeti pártállásra való különbség nélkül összehangolt tanácskozása, a szabadságjogok és a legszélesebbkörű demokrácia mellett foglalt állást.

A tanácskozások második napjának első előadója Pálffy Antal fiatal marosvásárhelyi ref. kollegiumi tanár, aki „Az iskolai nevelés, annak reformjai és az iskolán kívüli nevelés“ címmel értekezett.

A tanácsadás terén segítségére kell sietni a városi rétegnek, a falu papjának és tanítójának érdekében is, akik a kor kisebbségi mártírjai, mert a városi réteg segítségével nélkül a legszűkebb körülmények között kell irányítsák a falusi lakosság lelki és anyagi szervezeteit.

Az előadó ezután a különböző kisebbségi iskoláztatási szervekkel, az elemi iskolákkal, középiskolákkal, gyakorlati iskolákkal és főiskolákkal foglalkozott, kiemelte azok jelentőségét és hiányosságait és végül megállapította, hogy az intellektuális középosztálynak be kell látnia, hogy nem a népből, hanem a népért kell élni és a múlt hibáival és a jövővel szemben felelős az egész középosztály, melynek most kell kötelességére reáébrednie.

Az előadáshoz Bálint Vilmos plébános, dr. Nagy Lajos ügyvéd, Kéki Béla, dr. Medve András, Vita Zsigmond, Venczel József, Jancsó Elemér, dr. Abafáy Gusztáv, Vass Albert, dr. Kiss Endre, Jánosi Zoltán és mások szólaltak hazzá, majd az előadó részletes határozati javaslatát a találkozó elnöksége egy bizottságnak adta ki átdolgozás és benyújtás végett.

A vasárnapi nap második előadója dr. Szemlér Ferenc brassói ügyvéd és író volt, akinek előadása „A tudomány, irodalom, színház, zene és művészet“, értékes mondanivalóval és művészi kifejezéssel igen nagy hatást váltott ki.

Az előadó azzal kezdte meg fejtegetéseit hogy 1914-ben új korszak kezdődött a világ életében, amely megcsömörlött a szabadságtól és rendszereket követelt meg. Így lett világszerte az irányító szellemből irányított szellem.

A szellem béklyói ellen

A szellem béklyóba verése Erdély területén azért volt érthető, mert még a múlt hibáiból kifolyólag, az erdélyi magyar kisebbségi társadalom, a német hatás büvölkörében élt, amelyet azonban most már le kell vetnie, és a kisebbségi élet szük-

határok közé szorított „ghetto“-törvényei értelmében függetlenítenie kell magát, elsősorban azon kiülbőlről importált vezényszavak és jelszavak hatása alól, amelyek a kisebbségi életkörülményekre nem alkalmazhatók.

— A szellemnek szabadnak kell lennie — miként a tenger halának — és egy olyan kisebbségi közület, amely megtagadja a szabadságot nem számíthat megbecsülésre, mint ahogy aki az elvi szabadságot megtagadja az magát a kisebbséget is megtagadja.

— Aki ma Erdélyben a szellem embere — állapította meg előadásában dr. Szemlér Ferenc, aki méltán mondhatja magát az erdélyi fiatal magyar haladó szellemiség reprezentánsának, az nem tagadhatja meg azt a környezetet, azt a sokréthi és sokszínű közület, amelyben él. A kisebbségi élet hova tovább ugyanis önvédelmi harcra csökken és ebben a harcban az összes kisebbségi erőket mozgósítani kell, nehogy, ha már a múlt hibáit felelősek is vagyunk, a jövőendő mulasztásaiért is felelőssé tegyenek, mert a felelősség a szabadság ellenpárja.

— A kisebbségben eltöltött husz év megmutatta az erdélyi kisebbségek számára azt az utat, amelyen a kisebbségek átrétegződésének haladnia kell társadalmi és gazdasági szempontból.

— Eddig a középosztály vezette a tömegeket, azaz a valódi és valóságos társadalom helyett a „társaság“, ma azonban nyugtalanabb időkben élünk, amelyben a középosztály kezd eltűnözni és az egy-

kori értelmiségi réteg helyett új nemzedék lépett elő, a „Vásárhelyi Találkozó“ összegyűlte nemzedéke, amely azt követeli, hogy a kisebbségi sorban élő népek között, fajra és felekezetre való különbség nélkül a társaság feladatait, a társadalom vegye át és a falusi lakosságnak és a városi munkásságnak és iparosságnak összhangba kell hozni a tevékenységét a városi értelmiségével, anélkül, hogy a városi értelmiség önmagát lefokozza.

Szükséges az előadó szerint erdélyi kisebbségi néprajz, társadalmi rajz, falu és városkutatás beindítása, szociografiai munka beszerzése, az irodalomban szaktitani kell a kisebbségi irodalom első hőskorszakával, a reálitás alapján kell az irodalom állania és művésznnek és európeérnek lennie egyszemélyben.

A kisebbségi színház nevelő szerepet kell betöltsön falun és városban is, ha másképp nem, legalább műkedvelés terén, míg a zenében a népművészeti motívumok kibányászására kell fektetni a fősúlyt.

— Az előadó ezután a következőképpen fogalmazta meg mindenképpen érdekes indítványait.

„A Vásárhelyi Találkozó mondja ki, hogy hisz a szellem szabadságában, mert a lelkiismeret és gondolat korlátozását nem tartja összegeyzethetőnek a kisebbségi életformával, továbbá mondja ki, hogy elsőrangú céljának ismeri fel a magyar közműveltségben eddig részt nem vett nemzeti rétegek fokozott bevonását az erdélyi magyar kisebbségi szellemi életbe.“

A „Vásárhelyi Találkozó“ a román-magyar együttműködés érdekében...

Dr. Szemlér Ferenc érdekes határozati javaslatához sokan szólaltak hozzá, majd az elnökség külön bizottságot jelölt ki, hogy a hozzászólók kívánásait összegezze és a határozati javaslatot annak megfelelően kiegészítse.

Ezután az elnökség által kijelölt bizottság, amely Kacsó Sándornak, a román-magyar együttműködés tárgyában történt előadásának konkluzióiból meritett határozati javaslat összegezésével volt megbízva, beterjesztette a módosított javaslatot, amelyet a „Vásárhelyi Találkozó“ egyhangulag elfogadott és amely így hangzik:

1. A középeurópai magyarság egyetlen nyelvi és kulturalközösséget képez, amelynek a romániai magyarság is alkotó része.

2. A romániai magyarság kisebbségi sorsa való kerülése óta, mindenkor tanujelét adta, hogy eleget tett állampolgári kötelességeinek. Ezzel szemben a román kormányzatok részéről súlyos támadások érték nemzeti és emberi élet-

jogaiban és nem kapta meg magatartásáért a kellő méltánylást és elismerést.

3. A román állam hivatását csak akkor töltheti be teljesen, ha keresztény etikai követelmények és a valódi demokrácia szellemében, ha egyforma gondoskodással védi és támogatja a keretei között élő összes népeket.

4. A román nép és a romániai magyarság közötti békés együttélésnek mindenek előtt álló feltétele az, hogy az állam biztosítsa a magyarság népkisebbségi jogait, úgyis mint állampolgársági egyedeknek, úgyis mint nemzeti közösségnek.

5. A romániai magyarság s annak itt összegyűlt ifjúsága a román néppel való testvéri együttélés és megbékülés szükségességét vallja és ennek megteremtésére őszinte készségét és tisztá szándékát hangsúlyozza. Teszi ezt annál inkább is, mert meggyőződése szerint a román és a magyar népre a Duna medencében magasabbrendű közös hivatás vár.

PÁRIZSI UTIJEGYZETEK

Ha valaki csak úgy kedvtelésből utazgat egy keveset idegen országokban, könnyen esik abba a tévedésbe, hogy mindenütt másutt aranyélet van. Ha van egy pár lej a zsebében, megszálly egy jóvalvaló szállodában, finom vendéglőkben kosztol, muzeumokat, képtárakat, vagy éjjeli lokálokat látogat, taxit viteti magát egyik uccából a másikba és egész nap nincs semmi dolga, csak annyi, hogy kiválasza, hogy estére melyik színházba menjen. Ha így él akár Budapesten, akár Bécsben, Milánóban, vagy Londonban, talán még azt is hajlamos elhinni, hogy az egész városnak olyan jó dolga van, mint neki. Ezért nincs sokszor hitele a mesziről jött ember elbeszéléseknek. Csak Párizs az egyetlen kivétel, ahol akárhogy él az útutazó idegen automatikusan megkapja a város különös ízét és zamatját, s ahol egész rövid idő alatt fel tudja fogni ennek a nagy metropolisznak lelkét és életének a valóóságát.

Mert Franciaország sajátos külön világ, különösen most a népfiront rezsim óta. Ha az ember otthon a jobboldali lapokat olvassa, azt gondolhatja, hogy ott egymást érik a zavargások, teljesen felbomlott a polgári rend, nagy a drágaság, a lakosság éhezik és lehangolt, vagy túlságosan izgatott, minden pillanatban bombát dobnak, vagy az aktuális orosz tábornokot ragadják el a nyitit uccáról. De aki néhány napig rója a fényárban uszó bulvardokat, a patinás romantikájú latin negyedet, a Monmartort, a Monparnast, vagy a külvárosok munkásuccát, eimegy az operába, vagy egy külvárosi moziba, megiszza a reggeli kávéját a kis bisztrobán, sehoh nem látja a legparányibb nyomát sem a felfordulásnak. Jókedvű, kedves, udvarias népséget lát, a régi párizsi kispolgárt, aki dolgos és takarékos, aki ebben a nagy Babelben is feltékenyen örökdió családi életére, s egyáltalán nem lendült ki a francia kiserber tradicionális életéből.

Ahol a demokrácia valóságot takar

A kiállítás óta huszmillió idegen fordult meg Párizsban, s ha megkérdenék őket, mind a huszmillió azt mondaná, hogy Párizsban nagyon jó élni.

Mi az, ami ennek a városnak azt a különös ízét megadja, amit ha egyszer megkóstolt valaki, soha el nem tudja felejtetni? Nem lehet egy szóval megmondani. Kezdem talán azon, hogy Ventimiglian felülök a vonatra, husz óra múlva kiszállok Párizsban és utközben nem láttam a vonaton sem kalamazt, sem ellenőrt? Hogy a jegyemet megmutattam, amikor felszálltam a vonatra, s amikor leszálltam róla, s közben senki sem volt kíváncsi rá? Hogy a földalatti vasutak is kalamaz nélkül szaladnak? Hogy az újságáros bódéknál ki van téve egy fatányér, abban aprópréng, a járókelő elvesz egy lapot, betesz a tányérba egy frankot, sajátmaga veszi vissza, amennyi visszajár neki? Hogy az állomás peronján, ahol automatából váltják a peronjegyet ilyen felírás van: „Legyen szíves dobjon be a felső nyílásba husz szantimot, azután csavarja meg ezt a fogantyut, s vegye át az alsó nyíláson a jegyet. Köszönjük.” Hogy az Olyan Herdan féle vendéglői monstre üzemekben, ahol pincér nincsen, ilyen táblákat olvassunk: „a legnagyobb udvariaság, ha sajátmagát szolgálja ki.”

A vendéglőben a gazda egy asztalnál ebédel a munkásával. A kávéházi bárpuít mellett egy magas bárszéken egy ügyvéd szivja szalmaszálból a limonádét, közvetlen mellette a másik bárszéken néger sofför szürcsöli a feketéjét. Az ilyen szavak: demokrácia, egyenlőség, emberi méltóság, amelyek mifelénk üres frázisként kopognak és nem takarnak semmit, ott komoly valóságot jelentenek, nem mesterséges könyv- vagy schöngéisti demokráciát, hanem valamit, ami a francia ember vérében és idegsejtjében gyökerezik, amelynek évszázados tradíciója van az emberi szabadságjogoknak ezen a klasszikus földjén.

Párizsba szakadt barátommal és svéd festőművész feleségével ebédeltem együtt abban a vendéglőben, ahova hónapok óta járnak nap nap után, s ahogy belépünk az ajtón, a barátom és a felesége is sorra kezét fogták az ismerős pincérekkel. Ehhez a demokráciához még nem is kell baloldalinak lenni, mert az emberekkel való érintkezésben így viselkedik a francia tüzkereztes is.

Az öreg kárpitosmester, aki Miskolcra került ki Párizsba és akinek ott úgy felvitte Isten a dolgát, hogy autót vásárolt magának, panaszkodik ugyan munkásaira, hogy amikor először megmutatta nekik az autómobilját, egyik munkása fejbubujára tolt a sapkáját és azt mondta: „Nagyon szép autó, különösen az elülső kereke, ez a jobboldali, amit én kerestem magának.” Azután a munkások

egymásután felsorolták, hogy ki kereste meg a hűtőt, ki a karosszériát, ki a motort és ki a kormánykereket a gazdának. Dehát enélkül nem megy. Hiszen tényleg ők keresték meg a „patron” autómobilját.

A német és a francia munkás

Van ezekben a francia munkásokban valami magával ragadó könnyedség. Egyik házban baj van a villannyal, vagy a rádióval, telefonálnak szerelő után. Németországban ilyenkor a szerelő nagy táskával jön ki a helyszínére, minden lehető és lehetetlen szerzővel felszerelve. Párizsban a villanyszerelő fejébe csapja a sapkát, zsebrevég egy srófhuzót és elindul. A helyszínen azután kiderül, hogy mindentféle szerszámra volna szüksége. Szó sincs róla, hogy hazaszaladna értük a műhelybe. Körülnéz egy kicsit, azután megkérdi, nincs-e véletlenül egy harapofogó a konyhában.

Amikor erre feljött, a második, vagy harmadik házban látam egy lakatosműhelyt, — mondja azután —jövök nyomban, csak leszaladok oda, egy forrasztót kérek kölcsön tőlük. Tíz perc alatt együtt van a szerszám, tovább tíz perc múlva készen van a villany, vagy a rádió és a párizsi szerelő a srófhuzóval a zsebében, visszaballag a műhelybe.

Az erdélyi ismerős, akit régi nosztalgiaik gyötörték a német pontosság iránt, amikor látta az élet sok feületlen felbukkanó efféle lezser tónust, fel is sóhajtott.

Ha ezekben az embereken még a német precizitás is megvolna...!

Csak egyet felejtett el, hogy akkor már nem volnának franciák.

A párizsi szegény emberek

Ez így együtt jár, a könnyű espi és a gaminos hanyagság. Nem fejelemzetlenség ez, a belső fejelem nagyobb Párizsban, mint a drübbe fogott Brihben. Csak meg kell nézni, milyen végtelen türelemmel állnak sorban rendőrközbejötté nélkül az autóbuzsmegállóknál és a színházi jegypénztárnál.

Különb, hogy a színházi jegypénztáraknál sorba kell állni, nem azt mutatja, hogy Párizsban katasztrófális volna a gazdasági helyzete. Az Odeonban valamit Janda nevű

CEHOSLOVACA

FIÓKJA: TIMIȘOARA Strada Alba Iulia No. 3

● az őszi és téli szezonra elsőrangú kivitelben férfi, női es gyermek ruházati cikkeket

● óriási választékban hoz forgalomba, ugyanolyan árak mellett, mint a bucurești központ.

● ELEGANS ES TARTOS

operettet játszanak már három hete és a pénztárlablakok előtt már reggel kilenc órakor százával sorakoznak az emberek, hogy az esti előadásra jegyet kapjanak.

Persze tévedne az, aki ebből azt a következtetést vonná le, hogy Párizsban mindenki dözöl a jólétben. Itt is vannak szegény emberek. Egy ilyen metropolisban óriási a nyomor is. A népfiront nem teremtett aranykorozakat, csak viszonylagosan emberibb életet. Légioszámra vannak szegényemberek, uccai nők, apacsok és koldusok, bár még ebben az alvilágban is itt-ott felcsillan a párizsi poézis.

Megy egyszer a Szajna partján az Erdélyben is jólismert kitiűn festőművész, festőállvánnyal a hóna alatt. Az egyik szajnahid magas peremén ül egy topronyos és maszatos koldus. Előtte zsiros papír, rajta kitergetve ételmaradékok, különböző koldusfalatok. Ahogy látja a torzonborz koldus közeledni a festőt, arra gondol, hogy egy ilyen festőállvánnyal szaladgáló művészemberek nincs mindig ebédje, azonnóm rongyosban leugrik a hid pereméről és utánozhatatlan gráciával mondja: „S'il vous plait, tartson velem monsieur.”

Menü egy külvárosi vendéglőben

Ha bemegy az ember egy külvárosi vendéglőbe, ott látja meg mennyivel jobban élnek a munkásemberek (Franciaországban) mint azokban az országokban, ahol a diktatura boldogítja az emberiséget. Keleten egy építőmunkás délj harangszóra, ha leteszi a malteres kanalat, tüzet rak az épülő szobában, s szalonnát süt ebédre. Párizsban ha leszáll az álványról, s bemegy a vendéglőbe, eszik előbb egy előételt, valami salátát, májast,

vagy felvágottat, utána egy sültet, jó sok Rohscheibnival, tészát, gyümölcsöt, feketekávé és egy negyedliter bort, ami benne van minden menüben. Fizet érte 6 frankot, körülbelül negyvenkét lejt, viszont a jó munkás megkeres egy nap nyolcvan, vagy száz frankot, ötszázhatvan—hét száz lejt.

Igaz, a frank esett és az árak emelkedtek, de emelkedett a kereset is. A földalatti vasuton egy évvel ezelőtt hatvanöt szantim volt egy jegy. Ma egy frank. Vagyis hét lejt, s utazhatik érte egy egész órán keresztül. Egy nagyon rendes bisztrobán, akár a Dupontnál, ha a pult mellett állva issza meg, kap egy csésze kávé, kis szelet vajvas vejnivel egy frank huszért, nem egészen kilenc lejtért. Egy kiló kenyér husz lejt, egy kiló cukor harminchat lejt, de telik a nyolcvanfrankos napi keresetből. Az újságnak is nagyon felment az ára, mióta a frank esett, huszonöt szantim helyett ma már negyven szantim, vagyis három lejt egy hatalmas újság lepedő.

Nehezen érthető, hogy a munkaadószervezetek miért lázonganak a szociális terhek és a negyvenórás munkahét ellen, hiszen ha a munkásnak több a keresete és több a szabadideje, többet is költ s friss vérkernigést visz be az egész gazdasági életbe. A jobboldali elemek mégis minduntalan megkontremínálják a frankot és a mai rezsimet, bár nem valószínű, hogy Franciaországban valaha fasiszta rezsim jöhessen unalomra, mert a francia munkás ugyan nem tud annyi teóriát, mint a német, de úgy néz ki, hogy ha el akarnák tőle venni a negyvenórás munkahetet, vagy az előlétes és negyedliteres boros ebédet, hajlandó volna felborítani az autóbuzsokat és kiszedegetni az uccaköveket.

Jámbor Feenc.

Véres verekedésbe fulladt tegnap a londoni fasiszták sikertelen tüntetése

Száztizennyeg személyt letartóztattak, hszrincan megsebesültek

London, október 4. Az angol fővárosnak tegnap viharos napja volt. A Londonban élő fasiszták, számszerint mintegy kétezeren, Sir Oswald Mosley vezetése alatt nagyszabású tüntetést rendeztek. A Mill-

bank városrészből vonultak a London délnyugati részében fekvő Bermonsey városrész felé. Mikor a fasisztaellenes szervezettek híril vették a tüntetést, nyomban elmentintetéseket rendeztek. Torlaszokat

emeltek a a fasiszta felvonulás tervezett utvonala mentén s szidalmakkal illették Sir Oswald Mosleyt, mikor szemlét tartott a fasiszták felett. A helyzet feszült volt s csakhamar tettelegességgé fajult. A rendőrségnek kellett közbelépnie s elrendelni a fasiszta felvonulás utirányának megváltoztatását. A rend helyreállítása közben több rendőr megsebesült, számos tüntető letartóztattak. A Park Roadban a fasisztaellenesek tízes sorokban felvonulni mentek szét akarta szórni a rendőröket, hogy a fasisztákat elérhesse. Lovasrendőrök léptek közbe, akik visszaszorították a tüntetőket. Ezek a Themze mentén folytatták felvonulásukat.

A southwarki fasisztagyűlés mintegy másfélóra hosszat tartott, a rendőrök által a gyűlés helyétől távolabb feltartóztatott fasisztaellenesek állandó szidalmat közepette. Az itteni zavargásoknál 18 ember megsebesült, 60 tüntetőt letartóztattak.

London, október 4. (Rador.) A fasiszták és antifasiszták közti tegnapi összecsapások során 111 személyt tartóztattak le. A sebesültek száma eléri a 30-at.

Mussolini a németországi zsidók és katolikusok érdekében is beszélt Hitlerrel?

„Olaszország szívesen fogadja a zsidókat” — mondotta a Duce fia

PRÁGA, október 4. A Berlinben működő külföldi újságírók körében erősen tartja magát a hír, hogy Mussolini és Hitler berlini tanácskozásai során a zsidókérdés is szóba került. Beavatottak tudni vélik, hogy Mussolini felvetette Hitler előtt a katolikus egyház és a zsidók problémáját és igyekezett rábírni Hitlerre arra, hogy enyhítsen azon a politikán, amelyet a katolikus egyházzal és a zsidókkal szemben folytat.

Egyidejű jelentés szerint Mussolini látogatásával egyidejűleg Hinkel kormánybiztos, aki a zsidó kulturügyek intézője, „további intézkedésig” betiltott minden zsidó kulturális és sportrendezvényt. A szóbanforgó zsidó szervezetekkel közölték, hogy azért kell beszüntetniük működésüket, mivel a hatóságok nem rendelkeznek elegendő erővel ahhoz, hogy örökjének a zsidó rendezvények fölött. A zsidó fiatalság héber tanfolyamai is ezen tilalom alá ben állott Mussolini látogatásával és azzal magyarázható, hogy a rendőrség esnek. Berlini körökben azt hiszik, hogy Hitlernek ez a rendelete összefüggés-összes erőt Mussolini őrzésére koncentrálták. Ezért valószínű, hogy a szóbanforgó tilalmat a közeli napokban feloldják.

LONDON, október 4. A „Daily Mirror” című lap jelenti Hollywoodból, hogy Vittorio Mussolini, a Duce ottar tőzöködő fia, azt a kijelentést tette, hogy Itália az egyetlen ország, amely menedéket nyújt az üldözött zsidóknak. „Mi szívesen fogadjuk a zsidókat” — mondotta a Duce fia.

Gherla, Dej, Bistrița, Turda városokban bizományi
szénraktárt létesítek
Garanciaképes szén- vagy fakereskedők tegyenek ajánlatot Cluj, Căsuța Postală 7 címre.

18 év óta fennálló
faraktár
(épületha) Oradea, komplett lakással,
eladó, vagy bérbeadó
Westfried, Oradea, Str. Iuliu Maniu 78/a.

KÖZGAZDASÁG

Újabb látványossági adót léptettek életbe

A hivatalos lap szeptember 29-i számában királyi rendelet jelent meg, amely módosítja az 1937 március 20-i látványossági törvényt. Ez a rendelet az ugynevezett színházi bélyegilleték helyett új illetéket léptet életbe „taxa teatralis si artistică” elnevezéssel. Az új illeték 2 lejese és 10 lejese lesz. Az új illeték megfizetésének alá vannak vetve mindazok a személyek, akik bárminő nyilvános látványosságon részt vesznek. Az új illeték kötelező a következő látványosságoknál: drámai, operai és operette előadások, revük, koncertek, mozgósínházak előadásai, estélyek, táncos teadélutánok, bálók, cirkuszi és variété előadások, népművelések és hasonlóak, futball- és box-meccsek, birkózások, repülő-míttingek, löversenyek, strand-fürdők, korcsolya, tenisz, golf, stb. összejövetelek.

Az új illetékekből befolyó jövedelem egy részét a kultuszminisztérium alapja javára, másik részét a Román Sport Egyesületek Szövetsége javára a Banca Nationala fogja kezelni és nyilvántartani. Az illetékek lerovásának ellenőrzését a pénzügyigazgatóságok intézik.

Rövid üzleti hírek

A Semmitűszék II. székfője december 432-1937. számú döntésében kimondotta, hogy nem igényelheti a márkavédelmi törvény védelmét egy ipari védjegy tulajdonosa, aki a védjegyet azután jegyeztette be, miután egy másik cég hasonló vagy azonos árut hozott forgalomba. Ez céggel szemben az ipari márkát tulajdonosának nincsen joga a törvény védelmét kérnie.

A Bancaat közleményt tesz közzé, melyben a külföldi számlákon egy a hitel ügyekből, mint az áruk behozatalából illetve kiviteléből kifolyólag eszközölnöd könyveléseket új szabályozta.

Bucuresti szakmai érdekeltségek emlékiratot adtak be az iparügyi minisztériumhoz, amelyben kéri, a vagyonok állásfelmérésének kirakási idejének meghosszabbítását. Kérésükben kéri, hogy a mai rendelkezés szerint a korai esti záróra miatt a címzett kereskedőknek nem áll kevéssé idő rendelkezésükre a számukra érkezett áruk kirakására.

Az édes anyaföld

— A Royal mozgó bemutatója élé —

Kétfilm, amit az amerikai Sidney Franklin rendezett csodálatos bravúrral. Igaz, hogy a rendezőnek minden szükséges eszköze a rendelkezésére állott: a legjobb színészyang és a legjobb téma, de így is meg kell bámulni ennek a filmnek technikáján túl hatalmas emberi lelkiületét.

A téma kínai, ami a mai események során nagy aktualitásra is számíthat. Egyszerű kínairól van szó, Wang Lungról, aki egy rab-szolgaléányt vesz élettársul. Hosszu évek küzdelmei, balsorsa és szerencsésje után a meggazdagodott Wang egy fiatal leányt, Lotuszt veszi második feleségül és elhagyja a hűséges, jóságos O Lant, aki gyermekével áldotta meg, akik immár felnőttek és házassorba léptek. Ebből tragédia bontakozik ki, amely a darabnak legütköztetőbb része.

Az édes anyaföld sajtóbemutatóján egybenhangzón megállapították, hogy ehhez hasonló szép film évek óta nem került bemutatásra. A két főszereplő, Luise Rainer és Paul Muni a legszebbet adták művészetükből. A Kelet minden misztikuma és rejtélye elevenedik meg ebben a filmben és olyan tömegjeleneteket látunk, amelyek megdöbbentik a nézőt. Százazrek vonulnak föl a kiszáradt, inséges földeken, az éhség szörnyisége elevenedik meg. A darabot először is Kopenhágában mutatták be Európában, ahol óriási sikerére jellemző, hogy a dán Greta Garbo filmjei megközelítőleg nem hoztak annyit a mozi-pénztárnak, mint „Az édes anyaföld”.

Szőrmék

legelőcsőbb beszerzési forrása

Mandelbaum szücsnél

Calea Regele Ferdinand 20.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Allandó kabarétársulat alakul Erdélyben

Erdélyi írók egyfelvonásos darabjainak bemutatását tűzte ki célul a színház

Cluj, október 4. Erdély városait végiglátogatják különféle budapesti könnyebb fajsúlyú darabokat bemutató társulatok és előadásai pompás anyagi eredménnyel végződnek. Az előadott daraboknak semmi gondolatmenetük sincs az erdélyi lélekkel, de a közönség, amely szórakozásra vágyik, szívesen tölti meg a nézőteret, ami bizonyítja annak, hogy szükség van a könnyű műszakra is.

Felvetődött az a gondolat, hogy Jushnij „Kék madár” kabaréjának mintájára egy allandó erdélyi kabarétársulat létesüljön, amely tisztá művészi célokat tartva szem előtt, előadásokat tartana Erdély és Bánát 12 városában. A nagyszerű lehetőségeket mutató gondolat megvalósításához már megtették a szükséges lépéseket. Az erdélyi újságírószervezet a legmesszebbmenő erkölcsi támogatását ígerte, hogy létrejöhessen az erdélyi kulturális közélet és az erdélyi közösséget szolgáló Transilvania Tarka Színház. Ez a színházi alakulat nem irányul az allandó jelleggel működő, komoly színházaink ellen. Célja nem az, hogy konkurenciát csináljon, hanem, hogy a különböző színi évadok között mutatkozó szüneteket betöltse olyan színlelőadásokkal, amelyek Erdély

még ismeretlen értékeinek terméseit hozzák a felszínre. A Transilvaniai Tarka Színház ugyanis kereteibe tömöríti azokat a fiatal erdélyi és bánáti írókat, akiknek a szűk lehetőségek között nem volt alkalmuk az érvényesülésre. A Tarka Színház darabjai, egyfelvonásosai, tréfás jelenetei itteni életünk témáit hozzák a közönség elé. Ezenkívül lehetőséget adnak az állástan, tehetséges színészeknek, hogy ezen a színpadon át kenyérhez jussanak.

A szervező munka már megindult. Egyelőre legalább két műsört kitöltő anyag szükséges s amint ez meg lesz, rövid időn belül kezdetét vesszük az előadások. Addig is, minden erdélyi tehetségnek meg van adva az alkalom arra, hogy munkáikkal, e színpadra alkalmasnak vélt szerzeményeikkel hozzájáruljanak a vállalkozás sikeréhez. Az előadásra alkalmas műsorszámokat egy nemrég megalakult kulturális bizottság válogatja össze.

A művészeti vezetést elsőrangú szaktekinthetők vállalták magukra, ugyhogy a vállalkozás a legnagyobb reménnyel indulhat a megvalósulás felé.

A Transilvaniai Tarka Színház megszervezését és igazgatását Györi Ilés István fogja vezetni.

Holnap este van az: Urilány szobát keres nagyoperett bemutatója

Az utolsó főpróbák folynak már a színpadon Kellér-Rejtő-Zsigmond, Urilány szobát keres című operettjüdjönéséből, amelynek nálunk holnap este lesz a bemutatója.

A tavalyi budapesti színházi szezon leghangosabb sikere volt az Urilány szobát keres, s ennek titka abban rejlett, hogy az operett minden tekintetben kitűnően alkalmazkodik a mai közönség kifinomult ízléséhez.

A nagyszerű, vigjátéknak is beillő, humoros szöveget briliánsan egészíti ki Zsigmond Pál filmbemászó, pattogó, modern muzsikája, a hirnevű zeneszerzővel a művével is csak bebizonyítja, hogy méltó arra a hirnévre, amelyet korábbi alkotásaival szerzett magának.

Nagyigényű operett is az Urilány szobát keres, mert igen sok szerep van benne — s mind elsőrangú — amelyek nemcsak a színházra, de a szereplőkre is igen komoly feladatokat rónak. Az operett gyors és gördülékeny tempót igényel, mert csak így kerülhetnek benne felszínre azok a finomságok, így születhetnek meg azok a spontán, komikus helyzetek, amelyekkel a darab tömve van, s ame-

lyek főszerepei a sikernek.

Színházunk komoly áldozatkészséggel igyekszik külsőségeiben is nagyvonalúvá tenni az előadást. Pazar új díszletek készülték az operettnek s a szereplők ruhái is külön meglepetésként fognak hatni.

Ami az operett művészi értékeit illeti, csak természetesen, hogy a darab nagyszerű szereplői mellett a Gróf László rendezésében, szín, lendület és precizitás lesz. Az operett táncait Tebán János tanította be sok új ötlettel.

Az Urilány szobát keres főszerepeit Űrmössy Magda, Porti Mimi, Báza Éva, Paál Magda, Benes Ilona, Jenéi János, Csóka József, Décsi Jenő, Réthelyi Ödön, Homm Pál, Perényi János, Nagy István, stb. alakítják.

Az Urilány szobát keres egyelőre szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap este kerül színre.

Itt írjuk meg, hogy az operett előkészületei annyira lekötik a színház minden tagját és annyira igénybe veszik a rendelkezésre álló munkaidőt, hogy az előkészületek miatt ma, kedden este nem is tart a színház előadását.

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Kedd: Az urilány szobát keres előkészületei miatt nincs előadás.

Szerda fél 9: Urilány szobát keres (Rejtő Jenő, Kulinyi Ernő és Zsigmond Pál nagyszerű híres operettje. Nagyszabású kiállításban. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Űrmössy Magda, Porti Mimi, Báza Éva, Paál Magda, Benes Ilona, Jenéi János, Csóka József, Réthelyi Ödön, Nagy István, Homm Pál, Csengeri Aladár, Perényi János, stb. Premier bérlet 5. szám.)

Csütörtök fél 9: Urilány szobát keres. (Nap bérlet 5. szám.)

Péntek fél 9: Urilány szobát keres.

Szombat d. u. 5: A bor. (Ifjúsági előadás, ki-zárólag az iskolák részére. Olcsó hely-árák.)

Szombat 9: Urilány szobát keres.

Vasárnap d. u. 3: Csárdás (51-edszer. Olcsó helyárákkal.)

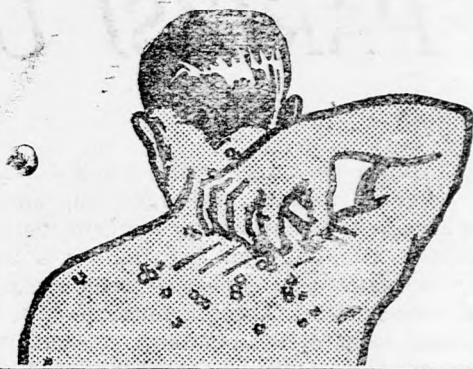
Vasárnap d. u. 6: Delila.

Vasárnap este 9: Urilány szobát keres.

Hétfő fél 9: Egy pohár víz. (Scribe világhírű vigjátéka, amely a Művész Színházban 150 előadást ért meg. Főszereplők: Erényi Bőske, Fényes Alice, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Nagy István, Lantos Béla, Szabados Árpád. Ragyogó, teljesen újszerű kiállításban, eredeti jelmezekkel. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 6. szám.)

Kedd fél 9: Egy pohár víz. (Rendes bérlet 6. Irodalmi bérlet 4. szám.)

Szerda fél 9: Egy pohár víz.

Tisztítsa meg vérét

Borbajok - Visszerek - Megmerevedett erek
Érelmeszesedés - Lábfájás - Kószvény -
Csúsz - Fájdalmak - Hátfájás - Ischiás
Zsába Női bajok

A mint megtisztítja vérét, mindazok az izületi bajok megszűnnek, amelyek nemcsak visszatetsző voltukkal, hanem velük járó nagy fájdalommal is kínozzák Önt.

Akármiilyen régi, komoly és bármilyen eredetű is az Ön baja, gyors és gyökeres javulásra számíthat, ha alvéteti magát egy

Dépuratif Richelet "vérectificáló" kúrának, ennek az ezidőszert leghatásosabb gyógymódnak, melyet a modern tudomány a mérgező anyagokkal telt véráldozatainak ajánlhat.

Már a kúra legelső napjaiban a különféle bőrbajok, mint ekzema, hólyagos pörnsések, sycosis, bőrpíróság, psoriasis, furunculosis, csalánkiütés, prurigo stb. okozta kintöz visketekek megszűnnek. Fokozatosan elszáradnak és leesnek azután a sebek és a gennyedések, a bőr újra egészségessé és üdév válik. Kószvény, csúsz, zsába, nyakmerevség, neuralgiák, ischiás esetében a Dépuratif Richelet, mely könyörtelenül elpusztítja a húgymérgeket, felszabadítja az izületeket és megszünteti az izületi, izombeli, ideges fájdalmakat, egyúttal pedig megakadályozza az ezekben a betegségekbe való visszacsúszást. Az érelmeszesedettek visszerei, megmerevedett erei, aranyérel, szívdobogásai és szédülései szintén nem tudnak ellentálni a vér eme gyökeres "megtisztításának". Nagyon jó szolgálatokat tesz a Dépuratif Richelet az u.n. kritikus életkorban is, amennyiben a vér felszabadítása és a vérkeringés szabályozása által megszünteti a vesebántalmakat, az alhasi fájdalmakat, vértululásokat és így elejét veszi a legsúlyosabb komplikációknak. Mindezeket felül erősíti a vért és annyira megjavítja az általános egészségi állapotot, hogy a legtöbb esetben valóságos megfiatalodás következik be.

DÉPURATIF RICHELET

minden gyógyszerárban és drogériában kapható

URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Kedd, szerda: Csak egyszer élünk. Megindító dráma, főszerepekben: Sylvia Sidney, Henry Fonda.

MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:

Kedden, szerdán 3, 6 és 9 órakor: I. Peer Gynt. Ibsen világhírű regénye nyomán. Fősz.: Hans Albers és Olga Tschechova. II. A vig vallás. Operett. Fősz.: Ginger Rogers, a világhírű táncfenomé. III. Journal.

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szerda, október 6: Mártha.
Péntek, október 8: Lomjumeau postás. (Premier.)

CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Willy Forst világhírű filmje: Burgtheater. Főszereplők: Werner Kauss, Hortense Raky, Olga Tschechova, Willy Eichberger.

SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Kedd, szerda: A terror. Izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: Bette Davis, Edward G. Robinson, rendezte Kertész Mihály.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, kedden: Öt világrész leghatásosabb filmalkotása: Pearl S. Buck világhírű regényének filmváltozata: Az édes anyaföld. Főszerepekben: Paul Muni és Luise Rainer. A film hosszúságára való tekintettel az előadások pontosan 2.30, 5, 7.30 és 9.30-kor kezdődnek. Monopol Metro Goldwin film. Előtte Fox journal.

— Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Az orvosok ajánlják.

A román... kell... kisebb

A kolozsvári n

Cluj, október 4. (Az
szociáldemokrata munká-
s-tavas folyamán négy-
zött Pop Valer nemzet-
nytervezete ellen. Most
én, az Építőmunkás O-
demokrata szakszervezete
ottak igen fontos taná-
kra szólottak az ipari
tiszter nagy vihart kelte-
anácsozáson 14 szakma-
ében 81 vezetőségi tag-
erenciát Páfi Tibor, a s-
éneke nyitotta meg, ma,
szociáldemokrata párt ko-
itára hosszasan isme-
Pop Valer körlevelével s-
t. Bejelentette, hogy az
rezeti tanács részéről Flu-
Murescu János országos
Vistor munkügyi minisz-
tást kértek az ipari és
er körleveléről. Közé-
ogy a munkásság egyönt-
alni Pop Valer dr körlev-
A titkári beszámolót ho-
vettte, amelynek során
következői is erőlyesen tá-
égi munkástársaiak létét
ellen. Muresan Alexandru
szavakkal fejtette ki állá-
„Reánk, rom-
gyen”

— A Pop Valer féle k-
öbök között Muresanu-
„éánk, román munkáso-
azt a látszatot kelti, m-
román munkásokat csak
zánkúrt tartanakak
fi megtanultuk a szakmá-
kolgozni, mint bármely ma-
ás. De ezen túl a körlev-
en, mert nincs szó töme-
néküliségről, tehát a ro-
onló támogatása csak sz-
nem jelentem ki a román-
ében is, hogy nem kétúr-
ól.

Örmény Károly nyomdá-
román nyomdai munká-
ott, amelyben kimondja,
nem fogadnak el olyan
sebségi munkás elbocs-
sedett m-
Dr Deutscher Géza ügy-
szemszögéből bírálja Pop
Kijelenti, hogy a körlevél
lapot nélkülözi, hanem a
és törvényellenes is. V-
ogy az ipari és keresked-
előleg választásokra való
ogásnak szánta körleve-
z után hangsúlyozta, hogy
az egyes gyáfvállalatok
sággal találják szemben
kalmazni akafják a k-

A gyűlés ezután a köv-
zoza:
„Sajnálatlall állapítja-
ogy dr Pop Valer ipar-
tiszter súlyosan túllépte b-
különböző vállalataihoz b-
mellyel megzavarta az i-
nyugodt menetét, de egy-
külföld előtt az ország-
Az iparügyi miniszter

a, amely
a kisebbségi tisztviselő-
kintéyes részének eltá-
homlokogeyest ellenke-
kötmányával, amely biz-
polgárok teljes egyenjog-
állampolgárnak a munk-
ével a körlevélben foglal-
ány bizonyos szakasz-
karja kényszeríteni az eg-
tatóságát és mivel államp-
nyakorlásában akarja ma-
szért ez a felhívás a b-
52. és 234. szakaszában
ények tényálladékat is b-
ereskedelmi miniszter un-

STE

Str. N. Iorga (volt Zol-

A román munkásoknak nem kell olyan kenyér, amit kisebbségi munkás szájából vesznek el

A kolozsvári munkásság és munkásifjuság erőteljes tiltakozása Pop Valer körlevele ellen

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) A szociáldemokrata munkásság, mint ismeretes, tavasz folyamán népgyűlés keretében tiltakozott Pop Valer nemzeti munkavédelmi törvénytervezete ellen. Most pedig, október elsején, az építőmunkás Otthonban a szociáldemokrata szakszervezetek vezetőségei tartottak igen fontos tanácskozást, amelyen kora szalottak az ipari és kereskedelmi miniszter nagy vihart keltett körlevele ellen. A tanácskozáson 14 szakmai szervezet képviselőjében 81 vezetőségi tag jelent meg. A konferenciát Pálfi Tibor, a szakszervezeti tanács elnöke nyitotta meg, majd Bruder Ferenc, a szociáldemokrata párt kolozsvári tagozatának titkára hosszasan ismertette a központnak Pop Valer körlevelével szembeni magatartását. Bejelentette, hogy az országos szakszervezeti tanács részéről Flueraş János elnök és Florescu János országos főtitkár felkeresték a munkaügyi minisztert, akitől felvilágosítást kértek az ipari és kereskedelmi miniszter körleveléről. Közölték a miniszterrel, hogy a munkásság egyöntetűen fog állást foglalni Pop Valer dr. körlevelével szemben.

A titkári beszámolót hosszú ideig tartó vita követte, amelynek során a román munkásság képviselői is erőlesen tiltakoztak a kisebbségi munkástársaik létét fenyegető körlevél ellen. Muresan Alexandru nyomdász gerinces szavakkal fejtette ki álláspontját.

„Réánk, román munkásokra szégyen”

— A Pop Valer féle körlevél — mondotta többek között Muresanu — „réánk, román munkásokra szégyen, mert azt a látszatot kelti, mintha bennünket, román munkásokat csak román származásunkért tartanának az üzemekben. Itt megtanultuk a szakmánkat és tudunk úgy dolgozni, mint bármely más nemzetiségű munkás. De ezen túl a körlevél teljesen érthetetlen, mert nincs szó tömeges román munkátlanságról, tehát a román munkások hátrányos megkülönböztetése csak szemfényvesztés. Bátor jelentem ki a román munkástársaim nevében is, hogy nem kérünk ilyen támogatást.”

Örmény Károly nyomdász kijelentette, hogy a román nyomdai munkásság határozatot hozott, amelyben kimondja, hogy nem fogadnak el olyan állást, amely kisebbségi munkás elbocsátása folytán ücsedelt meg.

Dr. Deutscher Géza ügyvéd az alkotmány szemszögéből bírálja Pop Valer dr. körlevelét. Kijelenti, hogy a körlevél nemcsak az erkölcsi alapot nélkülözi, hanem azonfelül alkotmányos törvényellenes is. Valószínűnek tartja, hogy az ipari és kereskedelmi miniszter a köztársasági választásokra való tekintettel korteskedésnek szánta körlevelét. Dr. Deutscher ezután hangsúlyozta, hogy az egyes gyárvállalatok az összemunkássággal találják szemben magukat, ha alkalmazni akarják a körlevél pontjait.

A határozati javaslat a gyűlés ezután a következő határozatot hozta:

„Sajnálattal állapítja meg a konferencia, hogy dr. Pop Valer ipari és kereskedelmi miniszter súlyosan túllépte hatáskörét az ország különböző vállalataihoz intézett körlevelével, amelyel megzavarta az ipari és kereskedelmi nyugodt menetét, de egyben kompromittálta a köztársaság előtt az ország kormányát is.

Az ipari és kereskedelmi miniszter urnak az a felhívás, amely a kisebbségi tisztviselők és munkások tekinthetetlen részének eltávolítását célozza, homlokegyenest ellenkezik az ország alkotmányával, amely biztosítja az állampolgárok teljes egyenjogúságát és minden állampolgárnak a munkához való jogát.

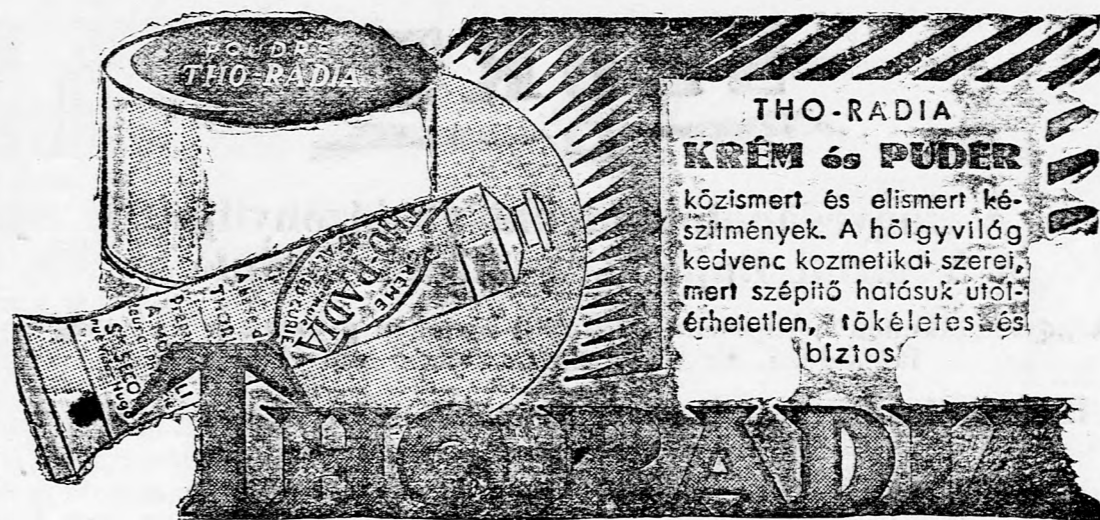
Ezzel a körlevelében foglalt felhívás az alkotmány bizonyos szakaszainak megszegésére kéri a kényszeríteni az egyes vállalatok igazgatóit és mivel állampolgári jogaik szabad gyakorlásában akarja megakadályozni őket, ezért ez a felhívás a büntetőtörvénykönyv 52. és 234. szakaszaiban foglalt büntetőcselekmények tényállásait is kimeríti. Az ipari és kereskedelmi miniszter ur körlevele azonban

nemcsak alkotmány- és törvényellenes, hanem azt is bizonyítja, hogy a miniszter urnak fogalma sincsen a gazdasági élet törvényeiről, sem pedig a romániai tisztviselők és munkások valódi helyzetéről.

Ha az érdektelt vállalatok végrehajtanák az ipari és kereskedelmi miniszter ur határozatát, ez nemcsak a vállalatok csődjét vonná maga után, hanem a kisebbségi tisztviselők és munkások tízezeit a kétségbeesésbe kergetné és az állam gazdasági életének kiszámíthatatlan károkat okozna.

Legfőképpen azért, mert a munkahelyükön eltávolított kisebbségi tisztviselőket és munkásokat a körlevelében lefektetett időpontig kiegészített alkalmazottakkal pótolni teljes lehetetlenség. A körlevél tehát csak arra szolgál, hogy megfélemlítse a munkaadókat és alkalmazottakat és hogy zűrzavart és fejetlenséget idézzen elő. De arra is alkalmas Pop Valer dr. körlevele, hogy színekurákat teremtsen néhány politikai kortes számára.

A szervezett munkásság ellenállást hirdet a körlevelében foglalt fenyegető törekvésekkel szemben.

A munkásság előre is figyelmezteti az érdektelt vállalatok igazgatóit, hogy amennyiben teljesíteni akarják az ipari és kereskedelmi miniszter ur alkotmány- és törvényellenes rendelkezését, úgy az összemunkássággal találják szemben, amely minden törvényes eszközzel meg fogja védeni a maga jogait és bíróság elé állítja mindazokat, akik demagóg jelzők befolyása alatt ki akarják venni a munkástömegek szájából a kenyeret és családok tízezeit akarják éhhalálra ítélni.

A konferencia követeli, hogy Pop Valer miniszter ur vonja le alkotmányellenes magatartásának következményeit és vonuljon vissza a politikai és gazdasági élet színteréről. Amint a kisebbségi munkások és tisztviselők tiltakoztak az ellen, hogy törvényen kívüli állapotba helyezték őket, úgy a román munkásság is határozott állást

foglalt azon megszégyenítő beállítás ellen, hogy a román munkást csak román minisztérium és más nemzetiségű munkástestvérei kisemmizése árán juttassák munkához.

A gyűlés ezután elhatározta, hogy tiltakozó népgyűlést hívna össze, amelyen a munkástömegek előtt is tiltakozzanak Pop Valer dr. körlevele ellen.

A szakszervezeti tanács gyűlése után október 3-án az erdélyi és bánáti szociáldemokrata szervezetek ifjúsági tagozatai kongresszust tartottak Kolozsváron. A kongresszust, amelyre Erdély minden részéből érkeztek delegátusok, Jordáky Lajos és Pogăceanu Vasile vezették le. A kongresszuson megjelentek nemzetiségre való tekintet nélkül élesen tiltakoztak a kormány azon törekvései ellen, amelyek arra irányulnak, hogy a kisebbségi szülők gyermekeit kizorítsák a gazdasági életből.

Titokzatos kettős gyilkosság Newyork egyik legforgalmasabb utcáján

NEWYORK, október 4. (Rador). Az egyik legforgalmasabb longislandi főútcán, a Springfield-bulvárdon tegnap titokzatos körülmények között kettős gyilkosságot követtek el. Egy útszélén álló autóban leltek egy fiatal embert és egy leányt. Az áldozatok homlokára a gyilkos vagy gyilkosok vörös jelt rajzoltak. A nyomozhatóságok feltétele szerint örült a tettes.

NEWYORK, október 4. (Rador). A longislandi támadás áldozatai: Louis Weiss 19 éves egyetemi hallgató, vala mint Hajek kisasszony, francia származású menyasszonya.

Capitol Mozuóban Szerdán premier!

CHARLES BOYER

kézzel forgatott sikert aratott világfilmje:

A történelmet éjszaka írják

Rendezte: Frank Borzaga.

Ma utoljára: BURGTHEATER — Werner Krausz.

A nemzeti parasztpárt erdélyi vezetői elhatározták a gyulafehérvári ünnepségeken való részvételüket

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt ült össze a nemzeti parasztpárt erdélyi megyei tagozatai elnökeinek értekezlete, amelyen Maniu Gyula is megjelent. Az értekezlet napirendjén szerepelt a kérdés, hogy résztvegyen-e a nemzeti parasztpárt az október 14-i gyulafehérvári ünnepségeken, amelyeket Horia, Cloşca és Crisan nemzeti hősök emlékére rendeznek. Amint előrelátható volt, a nemzeti parasztpárt erdélyi tagozatai pozitív álláspontra helyezkedtek a gyulafehérvári ünnepségeken való részvétel kérdésében. Természetesnek tűnik ez a döntés, hiszen az erdélyi románok nemzeti hőseinek emlékét fogják ünnepelni Gyulafehérváron, a vasárnapi értekezlet határozatának mégis különleges politikai jelentősége van. Elsősorban azt jelenti, hogy

Maniu Gyula is résztvevő az ünnepségeken, ami megerősítene azokat a verziókat, melyek szerint bizonyos enyhülés állott be az utóbbi időben Maniu és a legmagasabb körök viszonyában.

A vasárnapi értekezletről egyébként a következő nyilatkozatot adták ki: „A nemzeti parasztpárt erdélyi megyei tagozatainak elnökei, mint annak a kezdeményező bizottságnak a tagjai, amely 1934-ben alakult meg Maniu Gyula kezdeményezésére Horea, Cloşca és Crisan nemzeti martirok emlékének nagyszabású monumentum által való megőrkítésére, október 3-án értekezletet tartottak Kolozsváron és a következőket határozták el:

1. Az értekezlet egyhangulag jóváhagyja a dr. Joan Pop elnöklete alatt működő helyi bizottság eddigi tevékenységét és ho-

zott intézkedéseit.

2. Bár a mód, ahogyan az emlékmű eszméjét megvalósították, nem felel meg sem az eredeti tervnek, sem a közérzelmeknek és a román nép reális érőinek, tekintetbe véve azonban, hogy az ünnepségnek nemzeti jellege van és a nagy martirok és hősök emlékének szentelődik, akiknek neve megrendíti minden erdélyi és bánáti román érzelmeit, a bizottság elhatározza az október 14-i ünnepségeken való részvételét és felhívja a párt tagjait is a részvételre.

3. Az eredeti tervnek a martirokhoz és a nemzethez méltó megvalósítására a bizottság folytatni fogja tevékenységét.

Az értekezlet befejezése után az Uj Kelet munkatársa kérdést intézett Maniu Gyulához jövőbeni politikai magatartását illetően, a volt miniszterelnök azonban udvariasan kitért a válaszadás elől.

Bucuresti, október 4. Ugyancsak vasárnap zajlott le Bucurestiben, az Otetelisan kertben a nemzeti parasztpárt ilfovi ifjúsági tagozatának kongresszusa. A kongresszuson V. Madgearu elnököt, aki nagy beszédet tartott a párt programjáról és a napirenden levő politikai kérdésekről. Többek között a nemzeti demokrácia elvét hangoztatta és a nemzeti egység megszilárdításának szükségességét fejtette. A liberális kormányról szólva a volt pénzügyminiszter megállapította, hogy a kormány hozzájárult a román állam akcióképességének és nemzeti rezisztenciájának megerősítéséhez és érdemeit az ellenzéknek sem szabad tagadásba vennie. Madgearu végül az uralkodót éltette és biztosította őt az egész nemzet odaadó szeretetéről.

Háziaszonyok öröme.

Speciális szerkezet

Minimális fogyasztás

A MASSZIV

ELITE-TÜZHELY

fehér somán kivitelben. Tűzálló samott-béleléssel.

SZÁNTÓ Oradea

„ZEPHIR” kályhagyára. Esslingeni faredőnyök, acéllemez redőnyök. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (voit Zoldfa ucca) 19. Országszerte elismert kitchin konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás. Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye. ארטה. כשר

SPORT

A nagycsapatok javulását bizonyítja a Nemzeti Bajnokság ötödik fordulója

A „gyengélkedők”: Ripensia és Rapid biztosan győztek, a NAC még lábbadozó. Az AMTE tartja kitűnő formáját

Eszó miatt félbemaradt a meglepetést ígérő Gloria-Venus mérkőzés

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság ötödik fordulója a papírfarmának megfelelően zajlott le. Egyetlen meglepetést a Venus-Gloria bucaresti találkozó hozott volna, de a mérkőzés félbemaradt. A forduló eseménye, hogy a NAC ezúttal már jobb, de még mindig nem igazi formában játszott. A továbbiakban a favoritok győztek. A Ripensia nem tagadta meg önmagát: pompás játékkal győzte le ellenfelét. A Rapid — amint az várható volt — véget vetett a Kinizsi győzelmi szériájának. A vasárnap egyébként igen gazdag sportjának eredményeiről az alábbi tudósításaink számolnak be:

Ripensia-Universitatea 5:2 (3:0)

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Aránylag szépségszámú közönség előtt játszották le a mérkőzést, amely az elején meglepetést ígért. Jó husz percig az egyetemi csapat volt a támadó fél, viszont a Ripensia védelme megmögöngött. Hogy az U fölényéből még sem tudott használni, az lehetetlenül gólképtelen csatársorának tudható be. Az egyetemi csapat lelkesedésének azonban rövidesen véget vetett a Ripensia. A nagy formában játszó Bindea keresztülcsúszkázik az U védelmében és már bent is van a Ripensia vezető gólya. Rövid idő után Bindea gól beadását Sepi a szó szoros értelmében beragasztja a hálóba. A harmadik gól ugyancsak a Bindea érdeme: beadását Marcu továbbítja rendeltetésének helyére.

A második féldőben az egyetemi csapat ellenállása szivósabb. A játékok azonban rövidesen megpecsételi Dobay, aki a félpályáról az öt annyira jellemző hatalmas rüssel indul el és a kapuhoz közel ritka bombával négyre emeli a vendégcsapat góljainak számát. Az egyetemi csapat lelkesedése azonban nem vezet teljesen el: Jankovics Kiteszi Benkót, aki a bizonytalan Ripensia védelem mögött belövi az első egyetemi gólt: 4:1. A gól újabb ambíciót önt a lelkesedésben felülmúlhatatlan egyetemista játékosokba. Eredménytelen sarkokrugások után Benkó egyéni akcióból újabb gólt lö és az eredmény már 4:2. A befejezés előtt Jancovics szabálytalan szereléséért megérett szabadrugásból Marcu pazar felsősarokgóllal beállítja végeredményt. A győztes csapat és egyben a mezőny legjobbjai is, Bindea volt. Mellette Pavlovics és helyenként Dobay voltak jók. Az egyetemi csapatban David és Jancovics igyekeztek. A „tulerövel” szemben azonban ők is tehetetlenek voltak. A mérkőzést E. Kroner bucaresti bíró nagyon gyengén vezette.

Gloria Venus 1:0. Bucaresti, október 4. A mérkőzés nagy meglepetésnek indult, az azonban az első féldő befejezése előtt 1:0 arányban a Gloria javára felhőszakadós miatt félbe maradt. A Gloria gólját Fritz lötte.

Juventus-Osana 2:1 (2:0). Bucaresti, október 4. A Juventus csak nagy küzdelemben tudta a győzelmet megszerezni. A fővárosi csapat elbizakodottan játszott.

Rapid-Kinizsi 4:1 (3:1). Timisoara, október 4. A fővárosi csapat kitűnő játékkal, biztosan győzte le temesvári ellenfelét. A győztes csapat részéről Barátky (2) és Horotan (2), a Kinizsi részéről Szilárd volt eredményes.

AMTE-Phönix 4:1 (1:1). A'ad, október 4. Szép küzdelmet vívott a két csapat, a győzelmet a nagyobb rutinnal rendelkező aradi csapat szerezte meg Perneký (3) és Léb révén. A Phönix gólját Szerémy rugta.

NAC-Jim 3:3 (3:2). Petrosani, október 4. A NAC javuló formában játszott, kis szerencsével nyerhetett volna. Kovács (2) és Orza, illetve Bulig (2) és Vijdea rugták a gólokat. Olimpia-DUG 3:0 (0:0). Sotomare, október 4. Az első féldőben kiegyensúlyozottabb játék, a másodikban az otthonosan mozgó Olimpia megérdemelten nyer Matsan, Jovicin és Kovács góljaival.

ACFR-D'agos Voda 4:3 (2:2). Cernanti, október 4. A vasutascsapat egyenlő küzdelemben két értékes ponttal lett gazdagabb. A reális eredmény döntetlen lett volna.

Nemzeti Bajnokság B)

Nyugati csoport

Gyalafehérvár. Unirea MV—Törökvis 4:2 (3:1).

Ploesti. Prahova—TMAC 5:1 (2:0). Nagybánya. Tricolor—Mures 3:0 (3:0). Piski. CFR—Soimil 2:1 (1:0). Resica. UDR—Victoria 2:0 (1:0). O'aloiva. Rovine Grivița—HTV 5:0 (4:0).

Keleti csoport

B'aila. Franco Romana—Makkabi 4:2 (2:1). Ce'nauti. Jahn—DVA 1:1 (0:0). Iasi. Textila—Craiovan 2:2 (2:1). Galati. Tricolor—Gloria CFR 1:0 (0:0). Bucu'esti. Telefon—HLA 10:1 (6:1).

Felavatták a Haggibbor-pályát

Cluj, október 4. Az épülő Haggibbor sporttelep futballpályáját vasárnap ünnepélyesen felavatták és adták át hivatásának. A szakértők elragadtatással nyilatkoztak a pálya kitűnő gyepe talajáról. Az avató két bajnoki mérkőzés: Haggibbor—Vasöntöde 3:3 (2:2). Biró dr Huza. Góllövők: Szmllovits (2) és Gara, illetve Juhász (2) és Szabó. Echo—Avram Iancu 6:1 (1:1). Biró Micu. A kiépítés: Unirea—Universitatea B). Utóbbi nem jelent meg. Napoca—Victoria B) 4:2 (1:1). Melegítés. Ifjúsági bajnokság: U—KMSC 6:1 (3:1), KAC—Napoca 5:2 (3:2), Avram Iancu—UEC 6:4 (1:4), Echo—CFR 5:2 (1:0).

Külföldi eredmények

CSEHSZLOVAKIA—JUGOSZLAVIA 5:4 (3:1). Benes-kupa mérkőzés Prágában. 25.000 néző, nehéz győzelem.

A Benes-kupa állása:

1. Csehszlovákia	2	1	1	0	6:5	3
2. Jugoszlávia	2	1	0	1	6:6	2
3. Románia	2	1	0	1	2:3	1
Rasunda. Dánia—Svédország 2:1 (1:0). Zágráb. Zágráb—Prága 2:0 (2:0). Bécs. Vienna—WSC 3:3, Rapid—Admira 5:3, Austria—Semmering 2:0, Favoritner—FC Wien 4:3, Wacker—Floridsdorf 1:1. Budapest. Ferencváros—Ujpest 3:1, Hungaria—Törökvis 5:1, Kispest—Budai 4:2, Elektromos—Bocskai 5:2, Nemzeti ETO 3:1.						

„Európa” rendezés miniszteri engedély alapján

Utlevel nélkül

Különvonat

Budapestre, Prágába, Bécsbe

III. osztályon, számozott helyekkel.

Indulás: 1937 október hó 14-én reggel
Visszaérkezés: 1937 október hó 20-án este

Jelentkezési határidő: 1937 október 7 este 6 óra.

A közös utlevélhez szükséges okmányok: a) A certificat de nationalitate hiteles másolata; b) arcképes személyazonossági igazolvány, vagy ennek hiányában a kerületi rendőrkormányzat által igazolt fénykép, vidéken: a községi jegyző által hitelesített személyleírás; c) Katonakötelesek: lívret.

2. Valutakivétel tekintetében a Nemzeti Bank fennálló rendelkezései mérvadóak, vagyis minden utas vehet magával 2000 lej fémpénzben, 1000 lej ellenértékét pengőben és 1000 lej ellenértékét más valutában.

Részvételi díjak Clujról:

	Közös utlevéllel	Egyéni utlevéllel
Budapestre	1450	1060
Bécsbe	2900	2500
Prágába	—	2780

A részvételi díjban befoglaltatik: a vasut oda és vissza III. oszt. és a vízutak, 4 éven alatti gyermek bárhova 500 lej, 4 éven felüliek teljes díjat fizetnek.

Jelentkezni az Uj Kelet kiadóhivatalánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon 18-60.

Az O'adcan csatlakozók számára a budapesti ut részvételi díja 1290 lej.

Constanța, Victoria—Sporting, utóbbi nem jelent meg.

Nemzeti Bajnokság C)

Nagybánya. Aurum—Electrica 3:2 (1:1). Szatmár. Barkochba—Vestul elmaradt. A Vestul ezúttal már másodszor nem jelenik meg a Barkochba elleni mérkőzésen. Temesvár. USA—Politechnica 3:0 (2:0). Progresul—CFR 1:0 (1:0). O'aloiva. Munkások—Minerul 0:0.

Román Kupa

Avasfelsőfalva. Osana—KMSC 3:1 (1:1). B'ad. Mica—Galvani 4:1 (1:0). Marosujvár. Solvay—Monopol 2:0 (1:0). To'ada. FC Bistrița—Aries 2:1 (1:0). Nándorhegy. Metalosport—Lónai SC 7:2 (3:2).

Kolozsvár. KAC—UEC vegyes 3:2 (2:0). Baságos.

Dés. Victoria Kolozsvár—Dési munkások 5:0 (2:0). A Victoria összes góljait az ifjúsági Trutzu rugta. Barátságos.

Kolozsvár. Hábonim—Hánóár Hácioni 3:1 (0:1). Góllövők: Keszler (2) és Klein, illetve Florenthal. Barátságos.

Kerületi bajnokság

A holland Waalberg a hollandiai Gandban rekordot uszott. A 200 m-es hölgy melluszásban 2 p 56,8 mp idővel ért el nagyszerű új világrekordot.

A nagyváradai Kruppka nyerte Románia dekatonbajnokságát

Bucuresti, október 4. Tegnap bonyolították le Románia 1937. évi dekatonbajnoki versenyét. Eredmények:

110 m gát: 1. Kruppka 17 mp, 2. Csáklány 19 mp, 3. Drimbus 19,4 mp.

Diszkosz: 1. Csáklány 33,95 m, 2. Drimbus 33,38 m, 3. Kruppka 30,79 m.

Rudugfás: 1. Drimbus 280 m, 2. Csáklány 260 m, 3. Kruppka 240 cm.

Gerelyvetés: 1. Kruppka 54,85 m, 2. Csáklány 51,21 m, 3. Drimbus 38,58 m. Csáklány eddig a számig vezetett a pontversenyben.

1500 m: 1. Kruppka 4 p. 34,7 mp, 2. Drimbus 4 p. 59,8 mp, 3. Csáklány 5 p. 45,9 mp.

Végeredményben: Románia 1937-ik évi dekaton bajnoka Kruppka Esta Sun Nagyvárad 5,636 ponttal. Országos rekord! 2. Csáklány Venus Bucuresti 53,56 pont, 3. Drimbus 4,972 pont.

Romániában is életbe léptették az új labdarúgósabályokat. Bucurestiből jelentik: A FIFA által elfogadott labdarúgósabályzat

Anyák,

párizsi utamról a legújabb gyermek kabát és ruha modellekkel hazaérkeztem.

Stil szalón

Str. Memorandului 17, emelet.

módosításait október elsején Romániában életbe léptették. A módosítások a következők:

1. A 11-es ponttal 9,15 m sugárral kör rajzolandó, helyesebben ennek a körnek ívét kell megrajzolni, a 16-os vonalon kívül.

2. A játék megkezdésekor a labda súlyának 396 és 453 gram között kell lennie.

3. Taccsodobásnál a dobást eszközzel játszhatnak mindkét lábával a földön kell állnia.

4. Bármely szabadrugásnak, amely a büntetőterületen belül eszközlendő, el kell hagynia a rugással a 16-os területét, ellenkező esetben a rugás megismétlendő.

5. A 11-es rugásnál a kapusnak a kapu vonalon kell állnia.

Ezek azok a módosítások, amelyeket már a vasárnapi mérkőzéseknél a játékvezetőknek figyelembe kellett venniük.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésű egy és 2 lej, tartósabb betűvel 4 lej. Legújabb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 36 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbeli mellékeltve van.

Kerékek egy jóforgalmu trafikot vagy üzletet megveleire, esetleg bérbé. Jelige: „Azonnali átvételre”.

Politurózás a alkalmas mosott fehér vászonrongyot veszünk. Megmíntázott ajánlatokat Székely és Réti butorgyár Targu-Muresre kérünk.

Másodéves egyetemistának lakás ellenében korrepetálást vállal. Cim a kiadóban.

Há'omszobás komfortos lakás november 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133. Telefon: 27-50.

A napokban Szatmárról Constanțára menő vonatban maradt egy b'önd férfi és nő-rühakkal, cipőkkel, stb., stb. Becsületesen megtaláló sziveskedjen az Uj Keletnek jelenteni. Megfelelő jutalomban részesül.

Szó'mebundák 3800 lejtől részletfizetésre is kaphatók. Átalakítások, gallérozások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek Bixen-spanner szörmeszalomban Regele Ferdinand 3. Szembe a kapuval az emeleten.

Mielőtt női és gyermekkabát, ruha és kalapszükségletét beszerezné, látogassa meg a legolcsóbb árairól közmert JUNO női konfekcióáruházat. Főpostától szembe. Regele Ferdinand 25. Economia öt havi részlet.

Stern szücs és szörmeszalomban Calea Marechal Foch 4 elvállal mindenféle szücsmunkákat a legjutányosabb árak mellett.

Hátoszobaberendezés modern, polituros díszfurniós eladó. Berkovics műasztalos, Eminescu 2.

Eladó olajgyári berendezés kettős számszámú hidraulikus présel. Megtekinthető: Salamons Dezső olajgyár Gherla.

Intelligens vasuti nyugdíjas főhivatalnok keres megfelelő, önálló, független, jól szituált házaszást. Leveleket „Intelligens életmód” jellegre a kiadóba.

Kiszolgálóegedtet, jömegjelenésűt, felvétel Sándor Samu cég Cluj, Piața Unirii 9.

Butorozott szobát keresek egyszemélyes állandóra. Cimeket „Jólevegő” jellegre kiadóba kérek.

Agilis utazó rövid-kötöttáru szakmában garanciával, vasuti bérlettel, képviselőt keres. Jelige: „Teljes szakképzettség”.

Osokotádó-cukor-szakmában bevezetett utazó, vasuti bérlettel, képviselőt vagy elhelyezkedést keres. Megkeresést „Edesipar” jellegre kérem.

HÍR

— Orvosi szakülés
vostudományi Egyesületén, csütörtökön tartja 107. tudománygyűlését, str. Memorandului tégysorozatánál: Előző József (Arad): Mit nostonika és terapia a sabb megbetegedések László: A cukormentes ital jelentőségéről, a vosvendégeket tiszteltóság.

— Hajból készült helyi Társaságban. Nyílt meg vasárnap, Székely Társaság helyi borbélymester a külföldi hajdarabkákból nagyszabte érdekes képeges iparművészetet mutat megnyitóján székely dr. János Gáspár méltatta Kiss József raterót. A kiállítás, nyitva, megtekinthető helyiségében (Calea délelőtt 9-11-ig és 2-4-ig)

— Egy híres pszichológusok társaságát: Tavaly meghalt a executive tagja, intézkedett, hogy a könyvekből álló gyűjtemény a jogvédelmi zsidó könyvtárba. A gyűjtemény resemb pszichoanalitikus nyokat, értekezéseket fel angol, francia és ban át vitték Pales könyvtár igazgatója Eder alapítványát a speciális pszichoanalitikus létesíteni az egyetem

— Ünnepi banket azágut befejezése aljelentik: A Teavivvzésének betetőzésének mernők, a haifa-nak vezetője Sichron lee-erdőben 300 területen megjelent a kafelgyeője, Edwaba Haifa zsidó apolhen, a közmunkák R. Hadloy, Haifa k. O. Rodgers és másvalamint zsidó és arvetek a munkálatozések hangzottak a kívánságnak adtak legyen a béke utja.

— Időprognózis. nyomás, váltakozó leti szél, lassan esőgel és este köd az szemérkelő eső. Ma fokot mértek.

— Musi ügyvéd bucarestiből jelentik: tatta Musi ügyvéd mint ismeretes, feltévevanut, a Wagon löjett.

— Bécsben bemutatták a nagyszerű költő a újságírók előtt, hogy Weg der Verheissung desen színe kerül don. A darab előadódudvari tanácsos valóWien“-színházat fogMax Reinhardt fogidarabnak Amerikába Kurt Weill zenéjevevények adott kifeber előtt színe fogdarab, amelynek bésen be fogják mutatAngliában is.

— A német aviatizsban. Párizsból je a német aviatika főba érkezik, ahol tárg több francia szemécsen politikai jelleg

HIREK

— Orvosi szakülés. A „Paul Ehrlich“ Orvostudományi Egyesület folyó év október 7-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 107. tudományos ülését saját helyiségében, str. Memorandului 13, a következő tárgysorozattal: Előadások: 1. Dr. Ujhelyi József (Arad): Mit nyújt az urológia diagnosztika és terapia a gyakorlatilag legfontosabb megbetegedéseknél. 2. Dr. Vitányi László: A cukormegterhelési próbák klinikai jelentőségéről, amelyre a tagokat és orvosvendégeket tisztelettel meghívja a Vezetőség.

— Hajból készült képek kiállítása a Székely Társaságban. Érdekes képi kiállítás nyílt meg vasárnap, október 3-án Clujon, a Székely Társaság helyiségében. Kiss József borbélymester a különböző színű levágott hajdarabkákból nagy ügyességgel összeillesztve érdekes képeket készített. A különleges iparművészetet jelentő képek kiállításának megnyitóján szépszámu közönség előtt dr. János Gáspár ügyvéd meleg szavakkal méltatta Kiss Józsefben a nem csüggedő akaratot. A kiállítás, mely folyó hó 18-ig van nyitva, megtekinthető a Székely Társaság helyiségében (Calea M. Foch 43, földszint) délelőtt 9-11-ig és délután 4-7-ig.

— Egy híres pszichoanalitikus könyvtárát szállítottak Jeruzsálembe. Londonból jelentik: Tavaly meghalt dr. Dávid Eder, a cionista executive tagja, aki végrendeletében úgy intézkedett, hogy főleg pszichoanalitikus könyvekből álló gyűjteményét kebelezzék be a jogvédelmi zsidó nemzeti és egyetemi könyvtárba. A gyűjteményt, amely a legértékesebb pszichoanalitikus műveket, tanulmányokat, értekezéseket és folyóiratokat öleli fel angol, francia és német nyelven, a napokban át vitték Palesztinába. A zsidó nemzeti könyvtár igazgatója elhatározta, hogy Eder alapítványát ki fogják fejleszteni és speciális pszichoanalitikus osztályt fognak létesíteni az egyetem mellé.

Leon Blum a prágai zsidó Altneuschulban

Franciaország helyettes miniszterelnöke felesége és leánya társaságában megtekintette Prága zsidó nevezetességeit

Prága, október 4. Szeptember 23-án, csütörtök este érdekes vendége volt a híres prágai Altneuschulnak Leon Blum, volt francia miniszterelnök és jelenlegi helyettes miniszterelnök, aki a francia delegáció élén résztvett Masaryk elnök temetésén, prágai tartózkodása idején felhasználta idejét arra is, hogy megtekintse a történelmi nevezetességű régi prágai zsinagógát. A nagy államférfia a zsidó hitközség egyik tisztviselője üdvözölte héber

és francia beszédben, mire Leon Blum válaszában kijelentette, hogy hű fia a zsidó vallásnak. A volt miniszterelnök kíséretében volt felesége és leánya. Az Altneuschulban hosszabb ideig tartózkodtak és nagy érdeklődéssel kérdezősködtek a régi zsinagóga történelmi nevezetességei és emléktárgyai iránt. Leon Blum feleségével és lányával ezután a régi zsidó temetőbe ment, ahol megtekintette a régi zsidó sír-emlékeket.

— A fölfedezések nagygyűlése. Párizsból jelentik: A Sorbonne nagy csarnokában csütörtökön este Lebrun köztársasági elnök jelenlétében és Zay közoktatásügyi miniszter elnökletével ünnepélyesen megnyitották a fölfedezések nagygyűlését. Az új folyamat a tudományos világ legelőkelőbb képviselői emeltek szót, mégpedig a Nobel-díjas Perrin Jean a nagygyűlés elnöke, Maurin, a párizsi egyetem természettudományi karának legidősebb tanára, a Nobel-díjas Joliot-Curie házaspár. Brag, Anglia képviselője, Langmuir amerikai kiküldött, Siegbahn (Svédország), Warburg (Németország), Raman (India), Bohr (Dánia), valamennyien Nobel-díjasok. Harminc nemzetnek több, mint 700 tudosa vesz részt ezen a nagygyűlésen, amely természettani, vegytani és élettani kérdésekkel foglalkozik.

— Csokoládé cukor nélkül. Londonból jelentik: A londoni vegyészeti kiállításon bemutatják az „osztigakivonatot“, mely az ujjzealandi partvidéken tenyésztett osztigakból készül. A kivonat az emberi egészséghez szükséges tizenhat ásvány közül tizennégyet tartalmaz. Egyetlen cseppjének több tápértéke van, mint egy nagy szelet marhahusnak. Nagy érdeklődést keltett a kiállításon az egyik legnagyobb csokoládégyár által előállított csokoládé cukorbetegnek számára, mely teljesen cukor nélkül készül és mégis kitűnő csokoládéje van.

— Németországba és Amerikába utazik a windsori herceg a munkáviszonyok tanulmányozására. Párizsból jelentik: A Párizsmánózsásra. A Párizsban tartózkodó windsori herceg titkára tegnap közleményt juttatott el az összes nagyobb lapokhoz, amelyben bejelentette, hogy a windsori herceg és felesége legközelebb Németországba és Amerikába utaznak, hogy helyszínen tanulmányozzák a munkásság népjóléti berendezéseit.

Ma, kedden a Royal slágermozgó bemutatja

5 világrész leghatalmasabb filmalkotását Pearl S. Buck világhírű regényének filmváltozatát:

Az édes anyaföld

Főszerepekben: PAUL MUNI és LUISE RAINER. A film hosszúságára való tekintettel az előadások pontosan 2.30, 5, 7.30 és 9.30-kor kezdődnek. Monopol Metro Goldwyn film. Előtte Fox journal.

Silberstein Abrahámért

A csucsai vasuti katasztrófánál szerencsétlenül járt Silberstein Abrahám részére újabban beérkezett adományok a következők: X. Y. 300, Hirsch Manzi Brassó 150, Koch Judit Dicsőszentmárton 300, N. N. 100, Spitzer Israel et Co. Oradea 200, Német Tamás Temesvár 280.

— A Munkásművelők újabb megkezdett tevékenységüket. Október hó 9-ikén, szombaton este fél 9 órai kezdettel (str. Catedral Nr. 7) a vasmunkások ujonnan épített nagytémben Ben Johnson nagyhatású színművét, a Volpone-et hozzák színre. A munkásművelők teljes felkészültséggel, újjáalakított színpadon készülnek a világ-sikert aratott színdarab lejátzására.

A budapest-bécs-prágai társasutazás iránt érdeklődők figyelmébe!

A rendkívül nagy érdeklődés folytán nem áll módunkban többé prospectust küldeni az érdeklődőknek, felhívjuk azonban figyelmüket a mai az utazásra vonatkozó hirdetésünkre, amely az összes szükséges tudnivalókat tartalmazza. Kérjük, hogy most már a legsürgősebben küldje be mindenki a szükséges okmányokat és a részvételt díjat kiadóhivatalunknak, mert a jelentkezési határidő a kollektív utlevél beszerzése végett semmi körülmények között sem hosszabbítható meg. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra is, hogy értékes szívességet tesznek az Uj Keletnek, ha az utazásra kiadóhivatalunk útján jelentkeznek.

Művészeti Lakberendezés
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCURESTI · TG. MUREŞ
TERVEZÉSEBEN
KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI!

15 éve izben és hatásban
felülmulhatatlan
4 LEI
KOPROL
CSOKOLÁDE
A TOKÉLETES HASHAJTÓ

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélgalmat, gyomorférgést, vértódlást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb egy pohár természetes „Ferenc Józser“ keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epikiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felrészíti. A orvosok ajánlják.

— Atadták a forgalomnak az új Róma-Belgrád-Bucuresti légijáratot. Belgrádból jelentik: Jankovics tábornok, a jugoszláv aviatika főnökének a belgrádi román és olasz követek jelenlétében ma adták át a forgalomnak az új Róma-Belgrád-Bucuresti légijáratot. Az első utra indult román gép akkor érkezett meg a belgrádi repülőtérre, amikor az olasz gép felszállt Bucuresti irányába.

— Uj külkereskedelmi népbiztosokat neveztek ki. Moszkvából jelentik: A szovjetek központi végrehajtó bizottsága hozzájárult Marekalovnak és Csiatevnek külkereskedelmi helyettes népbiztosokká való kinevezéséhez Kabanovot a szovjetbank alelnökévé neveztek ki.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, október 5.
Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport, időjárás- és vízállás-jelentés. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sport-hírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Gramofonlemez. 20.10: Felolvasás. 20.30: Mandolinzene. 21.05: Costinescu Evancia énekel. 21.30: A rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.30: Hírek. 22.45: Brahms: III. szimf. 23.15: Szónakoztató lemezek. 23.45: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. 23.55: Hírek.
Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13. Déli harangszó. 13.05: A rendőrség fuvózenekara. 14.30: Szalonzene. 17.10: Asszonyoknak. 18: „A gyermek és a bor“. Felolvasás. 18.30: A terézvárosi templom ének-kara. 19.15: Munkásfaló. 19.45: Tárogatószámok. 20.30: „Madách“, hangjáték. 21.50: Hangversenyzenekar. 22.30 és 23.15: Hírek. 23.30: Hanglemezek. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

— Öngyilkos lett a pénzügyminiszter unokaöccse. Bucurestiből jelentik: Cancicov pénzügyminiszter unokaöccse, Petre Cancicov, az egyetem irodalmi fakultásának egyik legjobb tanulója, ma öngyilkosságot követett el szüleinek az Aslan-alle 3. szám alatti lakásán. A 22 éves diák égnap este nem jött haza. Szülei azt hitték, hogy egyik barátjánál töltötte az éjszakát. Ma délelőtt azonban a közelben levő parkban egyik ór holtan találták a fiatalembert. Revolvergolyó hatolt át a mellén és azonnal megölte. Petre Cancicov tettét valószínűleg szerelmi okokból követte el.

Szerkesztői üzenetek
Sch. M., Sighet. Levélét nem kaptuk meg. Sziveskedjék kérdéseit megismételni.
R. A., Ca'et. Sziveskedjék kérdéseivel a következő címhez fordulni: Dr Paul Blau Baden bei Wien, Austria.

nyák,
a legújabb gyermek kábel
telikkel hazakeresztet.
szalón
randulul 17, ezeelet.
ber elzejen Romániaban
módoitások a következők:
tal 9.15 m sugárral kör rap
nen ennek a körnek ivét ke
os vonalon kívül.
kezdősekor a labda súlyának
között kell lennie.
al a dobást eszköztől járó
háttával a földön kell állnia.
hadrugának, amely a bűn
eszközölkendő, el kell nagy
16-os területét, ellenkez
megismétlendő.
nál a kapusnak a kapu
kiosztások, amelyeket má
léseknél a játékevetőknek
venniök.
PRÓ
STÍBIA
egy 2 lej vastagabb
kisebb apróhirdetés 20 lej
36 százalékos kedvezmény
előre fizetendő. Jelleg
korábbiunk, ha portobélyeg
kalkulva van.
forgalmu trafikot vagy ü
szelleg bérebe. Jellege: „Azon-
alkalmas mosott fehér vá
nk. Megmíntázott ajánlato
butorgyár Targu-Muresre
etemistano lakás ellenében
Cim a kiadóban.
komfortos lakás november
e Ferdinand 133. Telefon:
almárról Constantára menő
egy bőrand férfi és nőb
+g stb., stb. Becsüle
veskedjen az Uj Keletnek
jutalomban részesül.
800 lejtől részletfizetésre is
tások, gallériázások a leg
ék szerint készülnek Bixen
lonban Regele Ferdinand 2
az emeleten.
ermekkábat, ruha és kalap-
rezné, látogassa meg a leg-
ismert JUNO női konfek-
ával szemben. Regele Fe-
hával öt havi részlet.
örmeszalón Calea Marechal
ndénféle szűcsmunkákat s
k mellett.
vezés modern, polituros dí-
erkovics műasztalos, Em-
berendezés kettős száma
Megtekinthető: Salamon
ria.
nyugdíjas főhivatalnok
álló, független, jól szituált
eket „Intelligens életfár-
jómegjelenését, felvesz
Cluj, Piata Unirii 9.
at keresek egyszemélyes
„Jövevő“ jellegre id-
vid-kötöttáru szakmában
bérlettel, képviselést kö-
szaképzettség”.

— Ünnepi bankett a Tel-Aviv Haifa-or-
szágot befejezése alkalmából. Jeruzsálemből
jelentik: A Teaviv-Haifa országot építke-
zésének betetőzésének alkalmából P. W. Et-
kes mérnök, a haifai körök köz-munkálatai-
nak vezetője Sichron Jakob mellett, a Naz-
lee-erdőben 300 terítékes bankettet adott,
amelyen megjelent az északi körzet közmun-
kafelügyője, Edward Keith Roach, továb-
bá Haifa zsidó alpolgármestere David Hako-
hen, a közmunkák tanácsának aligazgatója
R. Hadloy, Haifa kikötőjének igazgatója F.
O. Rodgers és más magasállású tisztviselők,
valamint zsidó és arab munkások, akik részt
vettek a munkálatokban. Arab és héber be-
szédek hangzottak el, amelyekben annak a
kivánságnak adtak kifejezést, hogy az új ut
legyen a béke utja.
— Időprognózis. Lassan emelkedő lég-
nyomás, váltakozó felhőzet, enyhe északke-
leti szél, lassan csökkenő hőmérséklet, reg-
gel és este köd az ország északi részében
szemérlő eső. Ma délben a fővárosban 25
fokot mértek.
— Musi ügyvéd perének tárgyalása. Bu-
curestiből jelentik: Az esküdtszék ma foly-
tatta Musi ügyvéd perének tárgyalását, aki
mint ismeretes, féltékenységből lelötte Jean
Biveanaut, a Wagon Lits társaság főkönyve-
lőjét.
— Bécsben bemutatják Franz Werfel bib-
liai játékát. Bécsből jelentik: Franz Werfel,
a nagyszerű költő a napokban közölte bécsi
újságírók előtt, hogy bibliai drámája: „Der
Weg der Verheissung (Az ígért útja) rövi-
desen színre kerül valamelyik bécsi színpa-
don. A darab előadásának céljaira dr. Franz
udvari tanácsos valószínűleg a Teater an der
Wien-színházat fogja kibérelni. Ezuttal is
Max Reinhardt fogja ellátni a rendezést. A
darabnak Amerikában igen nagy sikere volt
Kurt Weill zenéjével. A költő annak a véle-
ményének adott kifejezést, hogy már decem-
ber előtt színre fog kerülni német nyelven a
darab, amelynek bécsi sikere esetén rövide-
sen be fogják mutatni Franciaországban és
Angliában is.
— A német aviatika főparancsnoka Pá-
tizsban. Párizsból jelentik: Mich tábornok
a német aviatika főparancsnoka ma Párizs-
ba érkezik, ahol tárgyalásokat fog folytatni
több francia személyiséggel. Utjának nin-
csen politikai jellege.

UJ KELET Legújabb hírek

A japánok Sanghaj közelében áttörték a kínaiak frontját

Dul a borzalmas harc Sanghaj egész körzetében. Csapej vidékén ellenállnak a kínai haderők

Tokió, október 4. (Rador.) A Reuter tudósítója jelenti, hogy a japán csapatok áttörték a kínai frontot Sanghaj közelében. A japán haderők jelenleg négy kilométernyire vannak Klitingtől, ahol a kínaiak főhadiszállása van.

Egyidejű sanghai jelentés szerint nyugalmas éjszaka után a bombázás ma déli előtt kiújult az egész sanghai arcvonalon. A Central News távirati iroda jelenti, hogy a japán tankkölönítmények megtámadták a kínaiak állásait a Paosing felé vezető uton és a Sanghai-Wusung vasútvonal szomszédságában. Liuhsang körzete jelenleg az ütközet központjában áll.

Ujabb jelentik Sanghaiból, hogy a japán hadműveletek szintere áttevődött Csapej vidékére, ahol jelenleg ádáz harc folyik. A japán csapatok folytonos támadásokat vezetnek az északi pályaudvar ellen, de erős ellenállásra találunk a kínaiak részéről, akik számos ágyú felett rendelkeznek.

Tokióból jelenti a japánok főhadiszállása, hogy az Észak-Kínában levő Tecseu helyiséget a japán haderők elfoglalták. Ez a helyiség Shantung tartományban van és 200 kilométernyire fekszik Tiensintől. A japán csapatok legközelebbi célpontja Csinanfu, Shantung tartomány fővárosa, amely a Sárga folyam partján terül el.

Pekingi jelentés szerint a Teh-Wang herceg vezetésével Belső-Mongólia felől jövő csapatok, amelyek a japánok mellett harcolnak, állítólag elfoglalták Pailing Miao városát, amely Szuiyuan tartomány fővárosától, Kwejuhatól 65 kilométernyire fekszik északi irányban és amely a karavánok találkozó helye. Ezen csapatok folytatják előnyomulásukat Kwejuha felé.

Hatszáz repülőt kapott a kínai kormány a szovjetektől

A csefui kínai hatóságok közölték a konzuli testülettel, hogy a kikötőben horgonyzó idegen hajókkal együtt 48 órán belül el kell távozniuk. Valószínűnek tartják, hogy a kínai hatóságoknak szándékában áll szétrombolni a rakpartot és a kikötő előtti gátat, hogy ezáltal megakadályozzák a japán hadihajók kikötését.

Sanghai hiteltermelő forrásból nyert híradás szerint Lifuijn tábornokot, a kínai csapatok tatungi parancsnokát agyonlőtték, amiért nem harcolt az utolsó emberig és kivonult a városból.

A Stefani newyorki tudósítója jelenti Nankingből, hogy a kínai kormány 600 repülőt kapott a szovjetektől, amelyek leg többje egészen modern típusú.

Ezzel kapcsolatban jelentik Sanghaiból, hogy a kínai japán hatóságokat rendkívül aggasztják a különösen délkeleti kikötőbe érkező számos feyverszállítmányok. Ismeretes, hogy a japánok zár alatt tartják a kínai kikötőket, de a külföldi hajók közlekedésének nem vetnek gátat, bármilyen rakományuk is legyen azoknak. Egyes körök szerint lehetséges, hogy a japánok rövidesen változtatnak ezen magatartásukon.

Japán nem hederít a Népszövetség határozataira

A Stefani jelenti Tokióból, hogy japán politikai körökben remélik, hogy a Népszövetség nem fog abszurd határozatokat hozni a kínai-japán viszállyal kapcsolatban. Mindenesetre Japán nem fog tulságosan aggódni, mert semmilyen határozat nem fogja megakadályozni a japánokat céljaik követésében, annál inkább, mert Japán nem tagja a Népszövetségnek.

London, október 4. (Rador.) Chamberlain Neville miniszterelnök ma délelőtt táviratot kapott Attlee őrnagytól, a munkáspárti ellenzék vezérével, aki a parlament azonnali összehívását sürgeti a távolkeleti helyzet megvitatása végett. Azt hiszik, hogy a kormány nem fog eleget tenni a kérésnek.

Az új tokiói szovjetkötvet a japán császárnál

Tienszini jelentés szerint a japán repülők a taiyuanfui repülőteret és más katonai telepeket bombázták. Több kínai repülőt tönkretettek.

Tokióból jelentik, hogy Nagy-Britannia követe ma reggel hosszabb tanácskozást folytatott Hirota japán külügyminiszterrel.

A japán császár ma reggel dezsónén látta vendégül Szlavutzky új szovjetorosz nagykövetet. A dezsónén a japán külügyminiszter és hadügyminiszter is résztvett. Ezután recepció volt, amelynek során a japán előkezesekkel a szovjetkötvet hosszabban elbeszélgetett.

Százezer font titkos alap fölött rendelkezett a feloszlatott arab tanács

Jeruzsálemben, Haifában és Jaffában zárva tartják üzleteiket az arabok

Jeruzsálem, okt. 4. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a palesztinai angol rendőrség s katonai hatóságok előzetesen kidolgozott terv szerint tették meg lépéseiket az arab terroristák ellen. A tervet a londoni kormánnyal történt megállapodás alapján dolgozták ki. Nem Andrews galileai kormányzó meggyilkolása volt az egyedüli közvetlen oka annak az erélyes fellépésnek, amelyre a kormány elhatározta magát. Jelentős szerepe volt ebben azon körülménynek, hogy a hatóságok kezébe jutott több fekete lista, amelyeken magasrangú angol tisztviselők és zsidó személyiségek nevei szerepeltek és akik ellen merényletet terveztek a terroristák.

Ugyancsak az ITA jelenti, hogy a legfelsőbb arab tanács hat vezető tagját deportálni fogják és közülük egyedül Jemal Husszeini az, aki még szabadlában van.

A hatóságok erélyes vizsgálatot indítottak be legfelsőbb arab tanács és az Arab Bank üzemeinek felderítésére. A kormány megállapította, hogy az Arab Bank és az arab tanács 100.000 fontot kitevő titkos alap fölött rendelkezett.

E hatalmas összeg eredetére vonatkozólag azonban nem kaptak kellő felvilágosítást a hatóságok. A nyomozó közegek most azon fáradoznak, hogy kiderítsék ezen összeg eredetét. Az erre irányuló vizsgálat még sok szenzációt produkálhat.

Kilengésekre ugyan sehol sem került sor, a hangulat azonban rendkívül feszült az egész országban. Jeruzsálemben és a többi városokban élénk agitációt fejtenek ki a szélsőségesek. Az arab fiatalok kényserit

a kereskedőket üzleteiknek bezárására. Jaffában sztrájkra lázítják a lakosságot. Haifában a legtöbb arab kereskedő bezárta üzletét, az élelmiszerpiac azonban nyitva maradt és a szállítási vállalatok is dolgoznak. A főmufti, akit a jeruzsálemi Omar mecsetben őriznek, a mecsetből proklamációt intézett az arabokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy azonnal vegyék fel a munkát és folytassák gazdasági tevékenységüket.

Jeruzsálemben bizottságot alakítottak az arab nők az angolok szigorú rendelkezései elleni tiltakozás megszervezése céljából.

Akóban ismeretlen tettesek rálöttek egy arabra és súlyosan megsebesítették. Állítólag rendőri besúgó volt.

**Szörme-dívatban —
divatszörmekben**

Weisz Ernő

szücs vezet.

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 12. szám.
Eredeti külföldi modellek.

Select Mozo Szenzációs premier!

A TERROR

Izgalmas kalandorfilm, rendezte: KERTESZ MIHALY.

Főszerepekben:

Bette Davis, Edward G. Robinson

Műsoron kívül nagyszerű hangos pótkép!

Éjszakai körútján agyonlőtték egy pástort a Kerekdomb alján

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Megdöbbentő gyilkosság történt az éjszaka folyamán a kerekdombi Szőlőhegy határában levő Rózsakut közvetlen közelében. Bartha József 38 éves szőlőhegyi pástort a hajnali órákban felesége meggyilkolva találta özeveg Szász Ferencné kaszálóján. A meggyilkolt szőlőpástor felesége hajnalutján nyugtalankodott férje távolléte miatt, akinek már rég haza kellett volna térnie éjszakai körútjáról. Az asszony férje keresésére indult és akkor a hajnali szürkületben, a házuktól néhány száz lépésnyire hátán fekvé pillantotta meg férjét. Először azt hitte, hogy férje elaludt, de amikor föléje hajolt, rémült sikolyal tántorodott hátra. A szerencsétlen ember ingén hatalmas vérfoltot pillantott meg. A látványra eszméletlenül esett össze, majd amikor magához tért, velőtrázaon sikoltozni kezdte:

— Meggyilkolták az unam!

A sikoltásra figyelmesek lettek a szomszédok, akik nyomban értesítették a rendőrséget. Nemsokára kiszállt a helyszínre dr Draghiciu büntügyi igazgató, Serban Ilarie komiszár, dr Maior kerületi tisztiorvos, valamint Nagy és Rotariu detektívek. A rendőri bizottság kihallgatta a szerencsétlen véget ért pástort feleségét, aki elmondotta, hogy férje éjjel 12 órakor a szokásos körútjára indult, ahonnan egy-két óra múlva szokott visszatérni. Mikor látta, hogy férje a hajnali órák ellenére sincs még odahaza, rosszat sejtve keresésére indult. A bizottság kihallgatta az egyik közelben levő ház tulajdonosnőjét, aki azt vallotta, hogy éjjeltájban szaggatott sipszóna riadt fel álmából, a következő percben pedig

fegyverdörrenést hallott.

A holttest mellett szétdobált káposztafejeket találtak, amiből a rendőri bizottság arra következtet, hogy tettenért tolvaj követte el a gyilkosságot. Erre vall az a tény is, hogy a pástort holttestén nem fedezték fel dulakodás nyomait, tehát a tolvaj a sipszó hallatára messziről használta revolverét. A tisztiorvos megállapította, hogy a golyó a szerencsétlen ember hasába fúródott, szétrombolta a főidegeket és a hátán keresztül távozott a testből. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tragikus véget ért pástort gyilkosának kézrekerítésére.

LEGÚJABB SPORT

Egy pontot mégis leadott a Venus!

Gloria—Venus 1:1 (1:0)

Cluj, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk sportrovatában közöljük, hogy a Gloria—Venus bajnoki mérkőzés Bucurestiben, 1:0 állásnál a Gloria javára, eső miatt félbemaradt. A hátralevő időt nyolcezer néző előtt hétfőn játszották le Bucurestiben a Venus pályán. A második félidő tizedik percében a Venusnak Petea révén sikerült a kiegyenlítő gólt berugni és ezzel egy pontot megmenteni. A mérkőzés eredménye azonban így is meglepetés.

A bajnoki játékidő letelével a két csapat barátságos alapon folytatta a játékot, illetve még egy félidőt játszott. A játék további folyamán kölcsönösen két-két gól esett.

Antonescu külügyi expozét tart a legközelebbi minisztertanácson

Gamelin tábornok román szavakkal köszöntötte a Mihai Viteazul testőrezred katonáit

Bucu-Pesti, október 4. (Az Uj Kelet tud.) Gamelin tábornok ma délelőtt Bucinui tábornok és több magasrangú román tisz társaságában meglátogatta a Mihai Viteazul testőrezred laktanyáját. A tábornok román szavakkal köszöntötte a legénységet: „Egészséget, fiúk!” A katonák harsány „éjjen!” kiáltással feleltek. Az ezredparancsnok üdvözlő beszédére adott válaszában a francia vezérkar főnöke örömeinek adott kifejezést afölött, hogy alkalma volt meglátogatni ezt a kitűnő ezredet, ahol sok érdekes dolgot látott. Gamelin

tábornok ezután a lovastestőrőknél tett látogatást.

Hétfőn délben Tatarescu miniszterelnök látta ebédre vendégül Gamelin tábornokot. Délután az ismeretlen katona sírját és a francia hősök emlékművét koszorúzta meg a francia vezérkari főnök, majd résztvett Berthelot tábornok mellszobrának a katonai múzeumban történt leleplezésén. Este diszvacsorát rendeztek tisztületére a tisztikaszinóban.

Tatarescu miniszterelnök hétfőn reggel újból megkezdte a kihallgatásokat. Ma délelőtt Antonescu külügyminiszter látogatását fogadta a miniszterelnök, akit Antonescu genfi és belgrádi tanácskozásairól tájékoztatott. A miniszterelnököt a kormány többi tagjai is felkeresik a napirenden levő közigazgatási és pénzügyi kérdések megtárgyalása céljából. Antonescu külügyminiszter az uralkodónak is be fog számolni genfi tevékenységéről és belgrádi tárgyalásairól és azután külügyi expozét fog tartani a minisztertanácson.

Képviselést Ardeal részére

lehetőleg fűszer-festékszakmában, ugyanint komoly gyári cikk képviselést vállalom. Aláírandó utazom. Vevőket havonta látogatom. Legjobb referenciák. Csakis elsőrendű cégek megkeresését kérem „Aruligynökség” jellegére Rudolf Mosse Arad

Taxa postala
plătite in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 18-60.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2
félre 12, egészévre
detések díjszabás
KELET" a transi
zsidoság egyetlen
ja. Cikkeink után
forrás megjelölésé

Goga Octavian bugyellációs

Vasárnap délután
kat a kisjenői páfas
pártvezér kofában s
csapongó költői fan
hogy tízezer száma
hamisított állampol
felszerelt zsidók, E
parasztoi azt, hogy
hanem mint jó költő
kodásokat művel, a
dókról fogl. A stat
olyan dallamosan, m
viszont lényegesen t
a próza számokból t
ban nemhogy hatva
lakna, hanem az ő
és a befuakodottak e
ha'mincezet. Szeg
akik olyan nagyon
és akiket most a
nyífa rémitgette, de
nok elől a kenyéret.
látnak kenyeret, tö
Borsán és Visón, m
apjuk, akik épügy, m
voltak a Priszlopon
dusként járták az o
De a maramasi
kívül valami újat is
köttesbeszédében.
mint azt, hogy mig
elfogalva, hogy az e
a zsidók kilopták a
Szegény kisjenői par
nának kedves költője
csunyan kilopták a b
egy árva lej nélkül,
a falvakat, hogy el
igazságtalanságot.

Miért ne hinnék az
nagy bánatot, hiszen
helyzetben, hogy m
egy egyszeri lexikon
Goga Octaviannak é
költői nem szoktak a
különösen a kisebbsé
veji fel a jölet. G
milliók az egyesülés
részt abból élt, hogy
nak és cikkeket írt
román lapokban.

Mihalache ez év m
gyűlés előtt olyasmiké
a háboru alatt beáll
román hadse'egbe, d
csfiséget, letette az
pen fajtiszta Blanc
üdülni Párizsba és a
eredményben pivát
semmi közünk hozzá.

Goga Octavian Pázi
nem tulságosan sok
Erdélybe és ha mig é
dett, a zsidók még é
topták volna bugyallá
ból ma'adt még há
vegye a csuesai Ady
gazdasági lexikon m
ugy néz ki a dolog, m
tákv volna bugyellá'is
nemhogy az övét vá
Goga Octavian jelenl
az értéke kitesz vagy
el a kisjenői paraszto
sai zsidónak van el
igaz, hogy a kisjenői
sok ilyen kisrészevny

A zsidók által meg
Octavian igazgatóság
bányának. Mint külö
sági tagja pedig éven
millió lej tantímet
alábbi válatolatnál:

AUR ET.
UNIO VAGONG
NATIONALA N
RESTI.

AGRICOLA FON
Persze ez nem sok
idején meg nem lopj
mondja az egész rom
zonyára há'omszor
volna az elnöke vagy